



TI-*nspire*[™]

Komme i gang med den TI-Nspire[™] CX/ TI-Nspire[™] CX CAS grafregner

Viktig Informasjon

Dersom ikke annet er uttrykkelig nevnt i Lisensen som finnes vedlagt programmet, gir ikke Texas Instruments noen garanti, verken uttrykt eller underforstått, herunder, men ikke begrenset til noen impliserte garantier for salgbarhet og egnethet for et bestemt formål, med hensyn til noen som helst programmer eller bokmaterialer som kun er tilgjengelig på et "som det er"-grunnlag. Ikke i noen tilfeller kan Texas Instruments bli holdt ansvarlig overfor noen for spesielle, indirekte, tilfeldige eller følgeskader i forbindelse med eller som et resultat av anskaffelsen eller bruken av disse materialene. Texas Instruments' eneste og eksklusive ansvar, uten hensyn til aksjonsformen, kan ikke overstige den summen som er blitt fremsatt i lisensen for programmet. I tillegg kan ikke Texas Instruments bli holdt ansvarlig for noen krav av noe slag mot bruken av disse materialene av en annen part.

Vernier DataQuest™ er varemerker for sine respektive eiere.

© 2011 - 2019 Texas Instruments Incorporated

Innhold

Viktig Informasjon	ii
Komme i gang med TI-Nspire™ -grafregneren	1
Om CAS	1
Taster på TI-Nspire™ CX grafregneren	2
Klargjøre TI-Nspire™ CX grafregneren for bruk	3
Slå TI-Nspire™-grafregneren på for første gang	3
Justere lysstyrken på bakgrunnlyset	5
Bruke TI-Nspire™-pekeplaten	6
Forstå Kladdeark	6
Bruke startskjermbildet	6
TI-Nspire™ CX Handheld Screen	8
Bruke Tips	9
Hurtig-taster på tastaturet	10
Bruke Kladdeark	14
Åpne og lukke Kladdeark	14
Beregne med Kladdeark	15
Sette inn elementer fra katalogen	16
Vise -loggen	20
Redigere Kladdeark-uttrykk	21
Plotte en graf med Kladdeark	22
Arbeide med variabler i Kladdeark	27
Lagre innholdet i Kladdeark	27
Slette Kladdeark-innhold	28
Arbeide med dokumenter på TI-Nspire™ grafregnere	29
Åpne et dokument	29
Opprette et nytt dokument	29
Lagre dokumenter	30
Arbeide med applikasjoner	32
Bruke Applikasjonsmenyen	39
Kontekstmeny	40
Arbeide med oppgaver og sider	41
Legge til en oppgave i et dokument	41
Vise og flytte sider i et dokument	42
Kopiere, lime inn og slette oppgaver	45
Gi nytt navn til en oppgave	46
Legge til en side i en oppgave	47

Flytte gjennom sidene i et dokument	47
Dokumentadministrasjon	48
Lukke et dokument	51
Forstå verktøyene til TI-Nspire™	52
Arbeide med bilder	56
Arbeide med bilder på en grafregner	56
Arbeide med TI-Nspire™ Navigator™ CX Teacher Software i et klasserom	59
Bruke trådløst kommunikasjonsutstyr	59
Koble til TI-Nspire™ CX Navigator™ systemet	62
Forstå filoverføringer	64
Konfigurere grafregnere	66
Kontrollere batteristatus	66
Lade opp grafregneren	66
Endre grafregnerens innstillinger	67
Endre foretrukket språk	68
Tilpasse oppsettet av grafregneren	68
Tilpasse dokumentinnstillinger	70
Tilpasse innstillinger i Grafer & Geometri	73
Vise grafregnerstatus	75
Skifte ut TI-Nspire™ oppladbare batterier	76
Koble til grafregnere og overføre filer	78
Koble til grafregnere	78
Overføre filer mellom kalkulatorer	79
Overføre filer mellom datamaskiner og grafregnere	80
Håndtere feil som skyldes sending av mapper	82
Filbehandling	85
Kontroller tilgjengelig minne	85
Frigjør minne	85
Tilbakestille minne	88
Oppdatere grafregnerens operativsystem	90
Det du Trenger å vite	90
Finne oppgraderinger av operativsystemet	91
Oppgradere operativsystemet	92
Oppdatere operativsystemet på flere grafregnere	95
Meldinger ved OS-oppggradering	95

Kundestøtte og service fra Texas Instruments	98
Service og garantiinformasjoner	98
Forholdsregler for oppladbare batterier	98
Stikkordregister	99

Komme i gang med TI-Nspire™ -grafregneren

Grafregnerne TI-Nspire™ CX og TI-Nspire™ CX CAS er de nyeste grafregnerne i serien av TI-Nspire™-produkter. I tillegg til bakgrunnsbelyst fargeskjerm og en slankere form, har de håndholdte enhetene navigering med pekeplate, dynamisk graftegning og interaktive datamaskinfunksjoner.

Grafregnerne og TI-Nspire™-programvaren deler den samme funksjonaliteten, slik at du kan overføre klassesetninger fra grafregneren til datamaskinen eller overføre dokumenter til grafregneren når du må være mobil. Start oppdragene på skolen, og fullfør arbeidet hjemme der du har full tilgang til programvarens fargevisning og brukervennlige navigasjon. Bruk programvaren til å laste ned de nyeste oppdateringene av programvaren og operativsystemet så snart de er tilgjengelige, for å sikre at du har de nyeste funksjonene og forbedringene.

Denne guiden dekker både TI-Nspire™ CX-grafregneren og TI-Nspire™ CX CAS-grafregneren. Selv om de fungerer likt på mange måter, er det likevel et par forskjeller. Der hvor TI-Nspire™ CX CAS-grafregneren har tilleggsfunksjoner, er dette markert og CAS-driften beskrevet.

Om CAS

Med CAS, eller Computer Algebra System, kan du:

- Utføre både symbolske og numeriske beregninger.
- Faktorisere og utvide uttrykk samt finne fellesnevne.

TI-Nspire™ CAS-teknologien gjør det mulig å gjenkjenne, forenkle og beregne matematiske uttrykk samt bevare symboler, inkludert variabler og konstanter som "e" og π .

Denne muligheten til å legge inn og vise ligninger og uttrykk på skjermen slik de vises i lærebøker, er nyttig for trinnvise beregninger innen aritmetikk, algebra og matematisk analyse (kalkulus).

Taster på TI-Nspire™ CX grafregneren

Bruk TI-Nspire™-pekeplaten på samme måte som du bruker pekeplaten på en bærbar PC. Du kan også trykke på de ytre kantene for å flytte til høyre, venstre, opp og ned.

[esc] Fjerner menyer eller dialogbokser fra skjermen. Stopper også en beregning som er i gang.

[save] Åpner Kladdemark for rask beregning og graftegning.

[tab] Flytter til det neste innleggingsfeltet.

[⇧shift] Skriver det neste tegnet som stor bokstav.

[ctrl] Gir tilgang til funksjoner eller tegn som vises over hver tast. Aktiverer også hurtigtaster i kombinasjon med andre taster.

[on] Slår på den håndholdte enheten. Når grafregneren er på, viser denne tasten hovedskjermbildet.

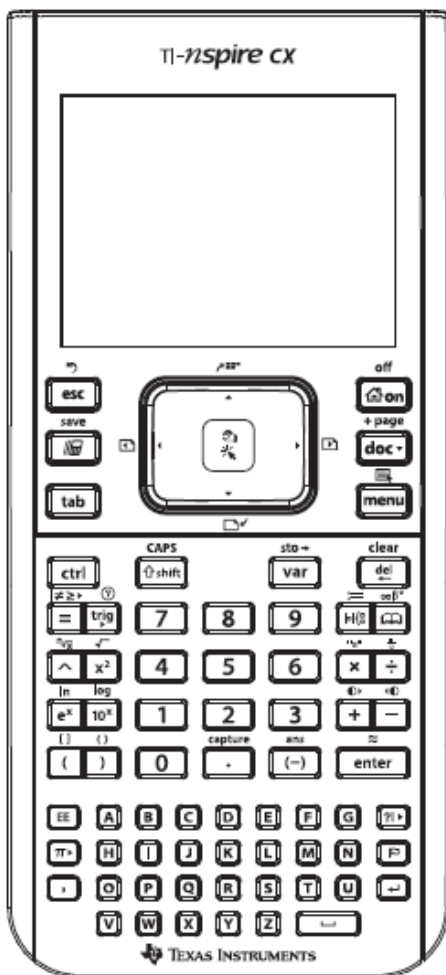
[doc] Åpner dokumentmenyen.

[menu] Viser applikasjons- eller kontekstmenyen.

[del] Sletter forrige tegn.

[var] Viser lagrede variabler.

[enter] Behandler et uttrykk, utfører en instruksjon eller velger et menyelement.



Merk: Symbolet ► på en tast angir tilgang til flere alternativer. For å få tilgang til et alternativ, trykk på [?] gjentatte ganger eller bruk piltastene på pekeplaten. Trykk på [enter] eller klikk for å velge alternativet.



Klargjøre TI-Nspire™ CX grafregneren for bruk

TI-Nspire™ CX grafregneren leveres med et oppladbart Li-ion-batteri. Grafregneren leveres også med følgende tilbehør:

- Standard mini-A til mini-B USB-kabel for overføring av filer til en annen grafregner
- Standard A til mini-B USB-kabel for overføring av filer til og fra en datamaskin og for å lade opp batteriet

Lade grafregneren

- ▶ Ved bruk av følgende alternativer, lad batteriet i minst fire timer for å sikre optimal ytelse.
 - Koble grafregneren til en datamaskin med en standard A til mini-B USB-kabel. For å laste ned programvare som inkluderer en driver, gå til education.ti.com/software.
 - Koble til strømuttak i vegg med en TI-veggadapter (selges separat i Europa og Asia).
 - I et klasseromsmiljø, plasser en eller flere grafregnerne i en TI-Nspire™ CX Docking Station eller TI-Nspire™ Docking Station.



Merk: TI-Nspire™ CX grafregneren kan ha en Deep Sleep-funksjon for å maksimere batteriets levetid. Grafregnerne med denne funksjonen har en blå tilbakestillingsknapp. For å vekke grafregneren fra Deep Sleep-modusen, trykk på  i minst fire sekunder, eller bruk USB- (datamaskin eller veggadapter) eller dokkingstasjonskontakt. Etter at du har vekket den håndholdte enheten, kan du når som helst skru den på ved å trykke på . For å maksimere batteriets levetid under lange lagringsperioder, kan du aktivere dvalemodus. For å sette grafregneren i dvalemodus, trykk og hold nede tilbakestill-knappen på baksiden av grafregneren i minst fire sekunder.

Merk: For mer informasjon om hvordan du lader batteriene, se *Konfigurere TI-Nspire™ grafregnerne*.


Slå TI-Nspire™-grafregneren på for første gang

- ▶ Når du har ladet batteriet, trykk på  for å slå på den håndholdte enheten.

En fremdriftslinje vises mens operativsystemet lastes inn. Deretter velger du preferanser for språk og skriftstørrelse når du blir bedt om det.

Merk: Trykk på   for å slå av den håndholdte enheten. Innstillingene og innholdet i minnet bevares.

Bruke Automatic Power Down™

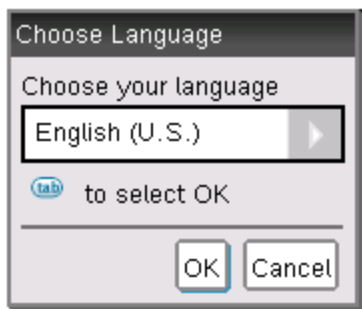
For å forlenge batteriets levetid, slår Automatic Power Down™ (APD™) -funksjonen grafregneren av etter noen minutter uten aktivitet. Når dette skjer, trykk på  for å slå grafregneren på igjen og gå tilbake til det siste dokumentet eller den siste menyen

som var åpen. For å endre standardinnstillingen, trykk på **Home** **5** **3** for å få tilgang til skjermen **Grafregneroppsett** hvor du kan endre innstillingen **Hvilemodus**.

Merk: For mer informasjon om hvordan du setter opp grafregneren, les *Konfigurere TI-Nspire™ CX-grafregneren*.

Velge språk

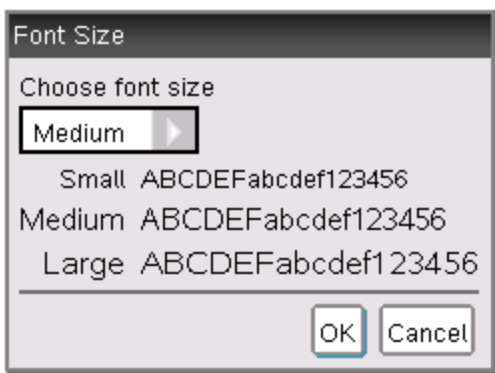
Når operativsystemet er lastet inn, velg det språket du vil bruke.



1. Trykk på **▶** for å åpne rullegardinlisten.
2. Trykk på **▼** for å bla gjennom språkene, og deretter **Home** eller **enter** for å velge språket.
3. Trykk på **tab** for å markere knappen **OK**, og trykk på **Home** eller **enter** for å lagre valget.

Velg en skriftstørrelse

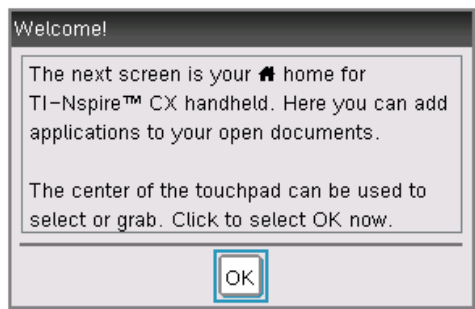
Velg deretter en skriftstørrelse for skjermen.



1. Trykk på **▶** for å åpne rullegardinlisten.

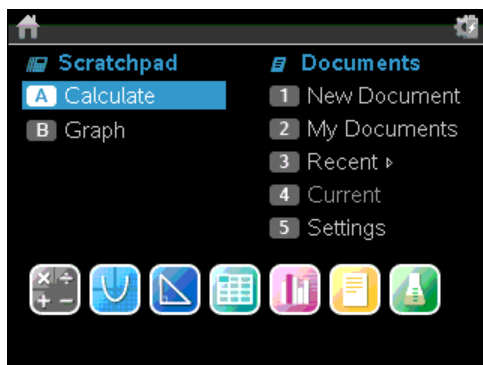
2. Trykk på **▼** for å merke skriftstørrelsen, og deretter på **↵** eller **enter** for å velge den.
3. Trykk på **tab** for å merke **OK**-knappen, og deretter på **↵** eller **enter**.

Velkommen-skjermen åpnes.



4. For å fortsette, trykk på **↵** eller **enter** for å velge **OK**.

Start-skjermbildet åpnes.




Justere lysstyrken på bakgrunnlyset

Skjermen på TI-Nspire™ CX grafregneren er bakgrunnsbelyst, slik at det er lettere å bruke den under alle lysforhold. Som standardinnstilling er lysstyrken satt til middels. Justere lysstyrken:


- **Dimmer:** Trykk inn og hold **ctrl** , og trykk **-**.
- **Lysere:** Trykk på **ctrl** og trykk **+**.

Bruke TI-Nspire™-pekeplaten

Bruk pekeplaten til å navigere eller utføre en hvilken som helst oppgave som kan utføres med piltastene og **Enter**-tasten. Bruk pekeplaten til å navigere på to måter:

- Bruk den slik du bruker pekeplaten på en datamaskin ved å flytte fingertuppen i en glidende bevegelse midt på pekeplaten for å aktivere og flytte musepekeren. Klikk eller trykk med fingeren på den midtre delen av pekeplaten for å velge et menyelement eller utføre en handling.
- Trykk på piltastene på pekeplaten ytterkanter for å flytte musepekeren opp, ned, mot venstre eller høyre, og klikk så på **tab**  eller trykk på **enter** for å utføre en handling.

Hvis du holder nede en piltast, fortsetter musepekeren å flytte seg i pilens retning.

Merk: Hvis musepekeren er synlig i en kommando eller en fil, kan du klikke eller banke lett på  midt på pekeplaten for å velge den kommandoen eller filen. Hvis kommandoen eller filen er markert, flytt pekeren over det elementet, eller trykk på **enter** for å velge det.

Når du arbeider i en applikasjon, kan du bruke pekeplaten for å få tilgang til mer informasjon om oppgaver. Hvis du for eksempel lar markøren gli over et objekt i Grafer og geometri, får du informasjon om de variablene som brukes i objektet og om hvilke verktøy som er tilgjengelige.

Noen brukere foretrekker å egendefinere innstillingene for pekeplaten for å gjøre pekeren raskere eller langsommere, eller for å aktivere lett berøring som et klikk. Hvis du vil endre grunninnstillingene for pekeplaten, les *Konfigurere TI-Nspire™ CX-grafregneren*.

Forstå Kladdeark

I Kladdeark kan du utføre raske beregninger og grafiske fremstillinger uten at det påvirker det aktuelle TI-Nspire™-dokumentet. Hvis du for eksempel trenger en rask måte for å teste en beregning før du legger den inn i et dokument, kan du åpne applikasjonen Kladdeark og utføre beregningen. Deretter kan du enten forkaste beregningen eller legge den inn i et dokument. For mer informasjon om Kladdeark, se *Bruke Kladdeark*.

Bruke startskjermbildet





Start-skjermbildet danner utgangspunktet for alle aktivitetene på en grafregner:






- Åpne Kladdeark for rask beregning og graftegning
- Opprette nytt dokument
- Åpne og administrere eksisterende dokumenter
- Definere innstillinger og visningsstatus
- Vise tips om hvordan du kan bruke grafregneren
- Åpne nylig brukte dokumenter

- Gå tilbake til det aktive dokumentet

Merk: For å gå tilbake til **Start**-skjermbildet fra en annen posisjon, trykk på  on.

Alternativer på startskjermbildet

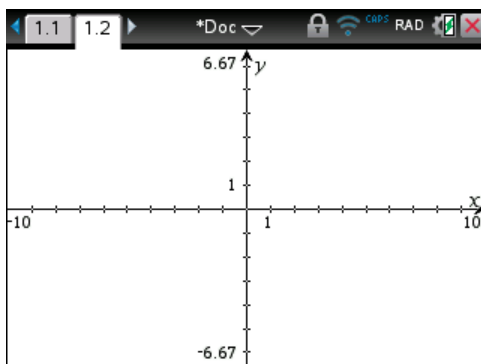
Menyalternativ	Oversikt over verktøyhandlinger
<p>Kladdeark Bruk alternativene i Kladdemark-menyen for å åpne en Kalkulator- eller Graf-applikasjon uten at dette påvirker dokumentet ditt. Mens du befinner deg i Kladdemark, trykk på  for å skifte mellom Kladdemark-applikasjonene: Kalkulator og Graf.</p>	
Beregn	Åpner et dokument i Kladdemark med en aktivert Kalkulator-applikasjon. Fra startskjermbildet, skriv A .
Plott grafen	Åpner et dokument i Kladdemark med en aktivert Graf-applikasjon. Fra startskjermbildet, skriv B .
<p>Dokumenter Hvis du skal velge alternativer for arbeid med dokumenter, trykk på det tilhørende tallet eller bruk pekeplaten til å velge et ikon, og trykk på  eller enter.</p>	
Nytt dokument	Åpner et nytt TI-Nspire™-dokument med en liste over tilgjengelige applikasjoner.
Mine dokumenter	Åpner filleseren der du kan åpne eksisterende TI-Nspire™-dokumenter eller sende filer til andre.
Nyeste	Lister opp de fem sist lagrede dokumentene.
Aktuelt	Går til det åpne dokumentet.
Innstillinger	Kontrollerer status for grafregneren og endre innstillinger.
<p>Applikasjons-ikoner For å legge til en ny side i det aktuelle dokumentet, velg et applikasjonsikon. Hvis ingen dokumenter er åpne, åpnes et nytt dokument med den valgte applikasjonen på en ny side.</p>	
<p>Kalkulator </p>	Legger til en side i et dokument, der du kan legge inn og behandle matematiske uttrykk.
<p>Grafer </p>	Legger til en side for grafisk fremstilling og utforskning av funksjoner.


Menyalter-nativ	Oversikt over verktøyhandlinger
Geometri 	Legger til en side for å lage og utforske geometriske former.
Lister og regneark 	Legger til en side for arbeid med data i tabeller.
Data og statistikk 	Legger til en side og gir tilgang til verktøy for visualisering av datasett i ulike typer plott, og for manipulering av datasett for å utforske forhold mellom datasettene.
Notater 	Gir funksjoner for tekstredigering. slik at du kan legge til tekst i TI-Nspire™-dokumenter som du kan bruke som notater eller dele med andre brukere.
Vernier DataQuest™ 	Legger til en side for innsamling og analyse av data fra sensorer eller sonder.










Hvis du vil vite mer om applikasjoner og dokumenter, kan du se under *Arbeide med dokumenter på TI-Nspire™-grafregnerne*.

TI-Nspire™ CX Handheld Screen

Når du arbeider i et dokument på en grafregner, viser ikonene øverst på grafregnerens skjermbilde informasjon om status for grafregnerens operasjoner. Du kan også endre innstillinger på en enkel måte. Ikonene er beskrevet nedenfor.













Ikon	Funksjon
	Piler for å bla gjennom sider - Bruk pekeplaten og disse pilene til å bla gjennom sidene i dokumentet.

Ikon	Funksjon
	Sidefane - Merker oppgavenummeret og sidenummeret for den aktive siden. For eksempel vil etiketten 1.2 identifisere Oppgave 1 , Side 2 . Hvis oppgavene har navn, kan du holde markøren over en fane for å se sidenavnet.
	Dokumentnavn - Viser navnet på det aktive dokumentet. En liten stjerne ved dokumentnavnet angir at det er gjort endringer siden dokumentet ble lagret sist. Klikk på navnet for å åpne menyen Dokumenter .
	Trykk for å teste - Angir at grafregneren er i Trykk for å teste-modus.
	Påloggingsstatus - Viser om grafregneren søker etter et tilgangspunkt (blinkende), har funnet et tilgangspunkt (kontinuerlig), ikke kommuniserer, er tilkoblet og klart for pålogging (en blinkende pil) eller er pålogget og oppladet (en kontinuerlig pil). Klikk her for å se Innstillinger & Status.
GRENSER	Viser status for tastene  ,  og  -tastene.
RAD	Vinkelmodus - Viser en forkortelse for vinkelmodusen (grader, radianer eller gradianer) som brukes. Hold markøren over indikatoren for å se hele navnet. Merk: Klikk på indikatoren for å veksle mellom RAD- og DEG-modus.
	Innstillinger & status – En indikator som viser batteriets ladenivå. Hold markøren over indikatoren for å lese statusen som prosent. Klikk på ikonet for å åpne menyen Innstillinger & status .
	Lukk dokument - Klikk på ikonet for å lukke det aktuelle dokumentet. Hvis informasjonen ikke er lagret, kan du lagre eller slette når du blir spurt om det.

Bruke Tips

































Tips er raske hint som er tilgjengelige i grafregnerens programvare. Det er flere måter å få tilgang til Tips på:

- Trykk på  .
- Noen dialogbokser har et ikon med et spørsmålstegn. Klikk på dette ikonet for å åpne Tips for den aktuelle oppgaven.
- For å bla gjennom Tips, bruk pekeplaten eller piltastene:
 - Trykk på   for å bla ned siden.
 - Trykk på   for å bla opp siden.
 - Trykk på   for å gå til slutten av Tips-filen.





































- Trykk på   for å gå tilbake til begynnelsen av filen.






























Hurtig-taster på tastaturet

Bruk følgende hurtigtaster for å utføre vanlige funksjoner.

Hvis du trenger hjelp	
Åpne Tips	 
Redigere tekst	
Klipp ut	 
Kopier	 
Lim inn	 
Angre	   
Gjør om	   
Skift mellom tilnærmet og eksakt resultat	 
Endre tast for å legge inn passende aksent	
Sette inn tegn og symboler i et dokument	
Vis tegn-/symbolpalett	 
Senket strek	 
Vis matematisk sjablonpalett	
Backslash (\)	 
Hent data manuelt-tegn	 
Tøm	 
Caps Lock	 

Lagre	ctrl var
Hakeparentes	ctrl [
Buet parentes	ctrl]
Vis symbolpalett for Trig	trig
Likhetstegn	=
Vis symbolpalett for pi (π , /, θ og så videre),	π>
Vis palett for likhet/ulikhet (>, <, \neq , \leq , \geq ,)	ctrl =
Vis symbolpalett for tegn og bokstaver (? ! \$ ' " : ; _ \)	?!>
Kvadratrot	ctrl x²
log	ctrl 10^x
ln	ctrl e^x
svar	ctrl (-)
Dokumentstyring	
Åpne dokument	ctrl O
Lukk dokument	ctrl W
Opprett nytt dokument	ctrl N
Sett inn ny side	ctrl I
Velg applikasjon	ctrl K
Lagre aktuelt dokument	ctrl S
Navigasjon	
Toppen av siden	ctrl 7

Bunnen av siden	 
Side opp	 
Side ned	 
Opp ett nivå i hierarkiet	 
Ned ett nivå i hierarkiet	 
Kontekstmeny for valg	
Utvider valget i pilens retning	 Vilkårlig pil
Navigere i dokumenter	
Viser forrige side	 
Viser neste side	 
Viser Sidesorterer	 
Lukker Sidesorterer	 
Skift mellom applikasjoner på en delt side	 
Flytter fokus bakover innenfor side	 
Vevisere og sjabloner	
Legg til en kolonne i en matrise etter den aktuelle kolonnen	 
Legg til en rad i en matrise etter den aktuelle kolonnen	
Integrasjonssjablon	 
Derivert-sjablon	 
Matematisk sjablonpalett	 eller  
Brøk-sjablon	 


Endre displayet	
Øk kontrast	 
Reduser kontrast	 
Slå av	 
Bruke applikasjonsspesifikke hurtigtaster	
Velg alle i Notes eller Proqrameditor	 
Kontroller syntaks og lagre (i Proqrameditor)	 
Sett inn Datalogging-modul	 
Finn (i Proqrameditor)	 
Skjul/Vis kommandolinje (i Grafer og geometri) Gå til (i Lister og regneark, Proqrameditor)	 
Finn og erstatt (i Proqrameditor)	 
Sett inn matematisk uttrykk-boks (i Notes)	 
Åpne Kladdemark	
Ny beregning (i Lister og regneark)	 
Legg til funksjonstabell (i Lister og regneark, Grafer og geometri)	 
Grupper/Løs opp gruppe	  /  

Bruke Kladdeark

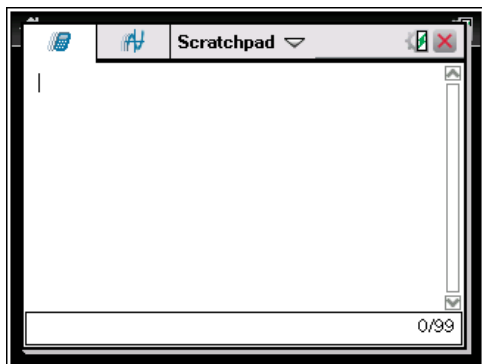
Kladdeark er en funksjon i TI-Nspire™ CAS -grafregneren som lar deg raskt:


- Behandle matematiske uttrykk.
- Graftegne funksjoner.

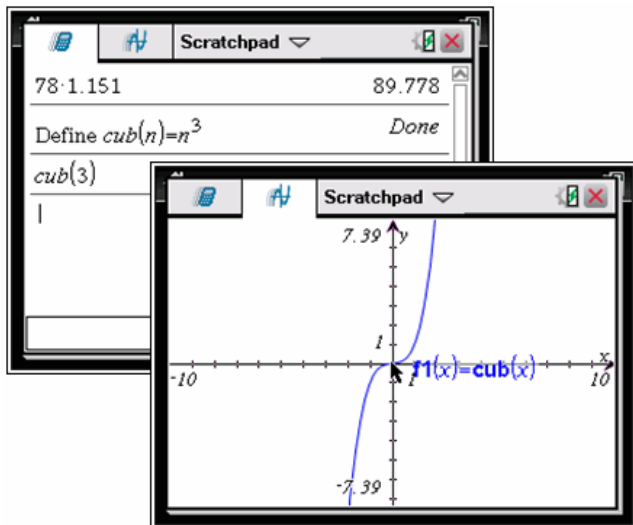
Åpne og lukke Kladdeark

- ▶ Fra startskjermbildet, trykk på  for å åpne Kladdeark.

Først gang du åpner Kladdeark, åpnes et blankt ark med kalkulatoren aktivert.



- ▶ Trykk på  for å veksle mellom Beregn- og Graf-sidene.



- ▶ Trykk på **[menu]** for å vise Kladdemark Beregn eller Kladdemark Graf-menyene. Disse menyene er delsett av TI-Nspire™-menyene for applikasjonene Kalkulator og Grafer. Les dokumentasjonen for disse applikasjonene for en fullstendig oversikt over menyene.
- ▶ Trykk på **[esc]** for å lukke Kladdemark.

Beregne med Kladdemark

Fra beregnings siden i Kladdemark legger du inn et matematisk uttrykk på kommandolinjen. Deretter trykker du på **[enter]** for å behandle uttrykket. Uttrykkene vises i standard matematisk skrivemåte når du legger dem inn.

Hvert uttrykk som behandles og hvert resultat blir del av Kladdemark-loggen, som vises over kommandolinjen.

Legge inn enkle matematiske uttrykk

Merk: For å legge inn et negativt tall, trykk på **[(-)]** og legg deretter inn tallet.

$$2^8 \cdot 43$$

Anta at du vil regne ut 12

1. Velg kommandolinjen i arbeidsområdet.
2. Skriv inn 2 **[^]** 8 for å begynne på uttrykket.

$$2^8$$

3. Trykk på **[▶]** for å returnere markøren til basislinjen, og fullfør så uttrykket ved å skrive inn:

$$\mathbf{[x]} 43 \mathbf{[÷]} 12$$

$$2^8 \cdot 43 / 12$$

4. Trykk på **[enter]** for å behandle uttrykket.

Uttrykket vises med standard matematisk skrivemåte, og resultatet vises til høyre på siden.

$$\frac{2^8 \cdot 43}{12}$$

$$\frac{2752}{3}$$

Merk: Du kan fremtvinge en desimaltilnærming i et resultat ved å trykke på **[ctrl]** **[enter]** istedenfor på **[enter]**.


$$\frac{2^{8.43}}{12} \quad 917.333$$

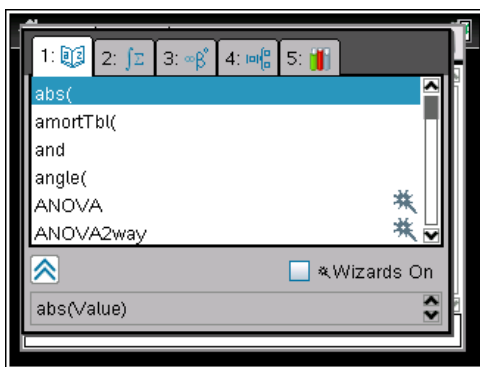
Hvis du trykker på **ctrl** **enter** fremtvinges et tilnærmet resultat.

Merk: Formatering av resultatene kan også justeres i innstillinger. For mer informasjon om tilpassede innstillinger, les *Konfigurere TI-Nspire™ CX-grafregneren*.

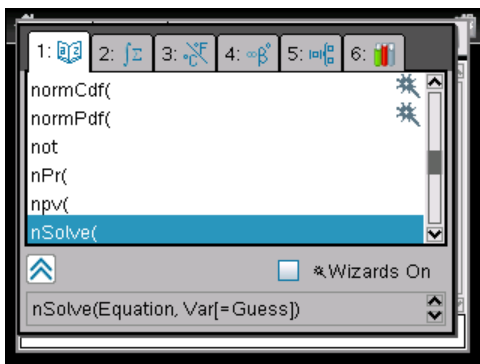
Sette inn elementer fra katalogen

Du kan bruke katalogen for å sette inn funksjoner og kommandoer, symboler og uttrykkssjabloner på kommandolinjen.





1. Trykk på  for å åpne katalogen. Som standard vises den første fanen, som lister opp alle kommandoer og funksjoner i alfabetisk rekkefølge.



Katalog for en ikke-CAS grafregner



Katalog for en CAS grafregner


2. Hvis funksjonen du setter inn vises på listen, velg denne og trykk på  for å legge den inn.
3. Hvis funksjonen ikke vises:
 - a) Trykk på en bokstavnast for å hoppe til oppføringene som begynner med den bokstaven.
 - b) Trykk på  eller  etter behov for å markere elementet som du setter inn.
 - c) Klikk på en nummerert fane for å liste opp funksjonene etter kategori: matematiske funksjoner, symboler, matematiske sjabloner, bibliotekobjekter og verdi for standard måleenheter (CAS).
 - d) Trykk på  for å sette elementet inn på kommandolinjen.


Bruke en uttrykkssjablon

En sjablon er en hjelp for deg når du skal legge inn matriser, stykkevis definerte funksjoner, ligningssystemer, integraler, deriverte, produkter og andre matematiske uttrykk.

$$\sum_{n=3}^7 (n)$$

Anta at du vil regne ut $n=3$

1. Trykk på  for å åpne sjablon-paletten


2. Velg  for å sette inn algebraisk sum-sjablonen.

Sjablonen kommer til syne på kommandolinjen med små bokser (ruter) som representerer elementer du kan legge inn. En markør kommer til syne ved siden av et av elementene for å vise at du kan skrive inn en verdi for det elementet.

$$\sum_{n=0}^{\square} (\square)$$

3. Bruk piltastene for å flytte markøren til posisjonen for hvert element og skriv inn en verdi eller et uttrykk for hvert element.

$$\sum_{n=3}^7 (n)$$

4. Trykk på  for å behandle uttrykket.

$$\sum_{n=3}^7 (n) \quad 25$$








Legge inn uttrykk ved hjelp av veiviser

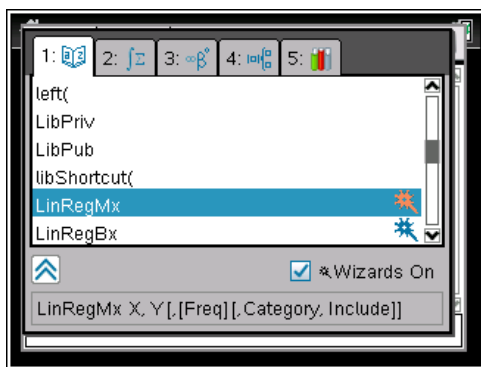
Du kan bruke en veiviser for å gjøre det enklere å legge inn ulike uttrykk. Veiviseren inneholder merkede bokser som hjelper deg å legge inn argumentene i uttrykket.

Anta at du vil tilpasse en $y=mx+b$ lineær regresjonsmodell til følgende to lister:

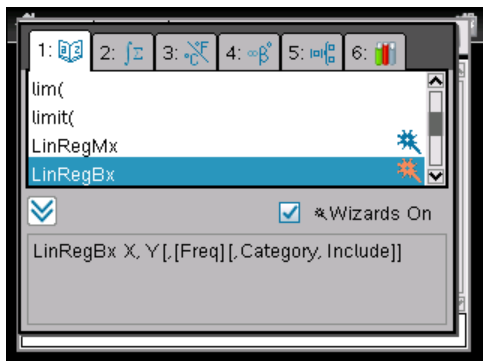
{1,2,3,4,5}

{5,8,11,14,17}

1. Trykk på  **1** for å åpne katalogen og vise den alfabetiske listen over funksjoner.
2. Klikk inne i listen, og trykk så på **L** for å hoppe til de innleggene som begynner med "L."
3. Trykk på  som nødvendig for å markere **LinRegMx**.
4. Hvis alternativet **Veiviser på** ikke er markert, trykk på   for å markere **Veiviser på**.
5. Trykk på  for å endre innstillingen
6. Trykk på   for å markere **LinRegMx** igjen.



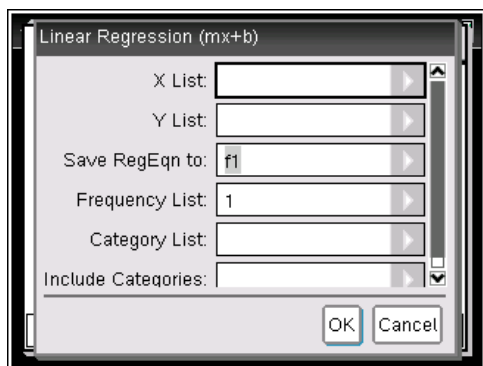
LinRegMx-funksjonen i en ikke-CAS-grafregner



LinRegMx-funksjonen i en CAS-grafregner

7. Trykk på **enter**.

Det åpnes en veiviser som gir deg en merket boks der du kan skrive inn hvert utsagn.

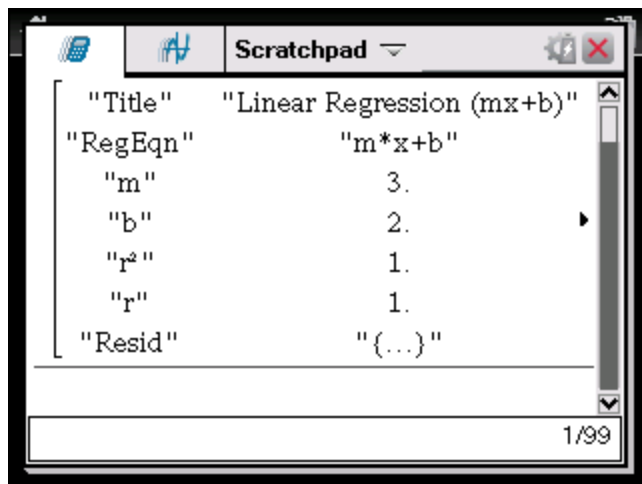


8. Skriv inn {1, 2, 3, 4, 5} som **X-liste**.
9. Trykk på **tab** for å flytte **Y-liste**-boksen.
10. Skriv inn {5, 8, 11, 14, 17} som **Y-liste**.
11. Hvis du vil lagre regresjonsligningen i en spesifikk variabel, trykk på **tab**. Erstatt deretter **Lagre RegLgn** til med navnet på variabelen (f1 til f99).
12. Klikk på **OK** for å lukke veiviseren, og sett uttrykket inn på kommandolinjen

Nå settes uttrykket inn sammen med utsagnene for å kopiere regresjonsligningen og vise variablene *stat.resultater*, som vil inneholde resultatene.

LinRegMx {1,2,3,4,5},{5,8,11,14,17},1: KopiVar stat.RegLign,f1: stat.resultater

Deretter viser Kladdemark *stat.resultater*-variablene.

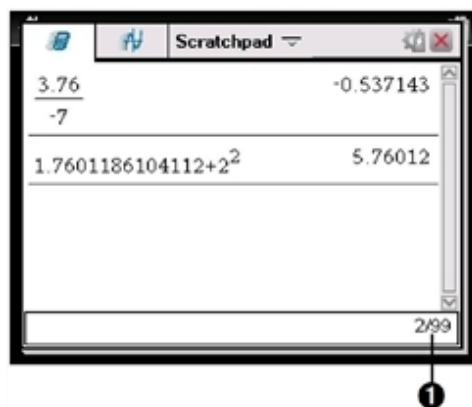


Merk: Du kan kopiere variabler fra *stat.resultater* og lime dem inn på kommandolinjen.

Vise -loggen

Hvert uttrykk som behandles og hvert resultat blir del av Kladdemark-loggen, som vises over kommandolinjen.

- ▶ Trykk på ▲ eller ▼ for å bla gjennom loggen.



- 1 Aktuelt innlegg/totale innlegg

Kopiere et loggelement til kommandolinjen

Du kan raskt kopiere et uttrykk, deluttrykk eller resultat fra loggen og inn på kommandolinjen.

1. Trykk på ▲ or ▼ for å bevege deg gjennom loggen og velg det elementet som du vil kopiere.
2. Alternativt kan du velge deler av uttrykket eller resultatet ved å bruke $\boxed{\leftarrow}$ i kombinasjon med piltastene.

$$\text{approx} \left(\frac{2^8 \cdot 12}{42} \right) \quad 73.1428571429$$

3. Trykk på $\boxed{\text{enter}}$ for å kopiere utvalget og sette det inn på kommandolinjen.

$$\sqrt{\frac{2^8 \cdot 12}{42}} \quad \frac{16 \cdot \sqrt{14}}{7}$$

Slette loggen

Hvis du sletter loggen (historikken), vil alle variabler og funksjoner som er definert i loggen, beholde de aktuelle verdiene. Hvis du sletter loggen i vanvare, kan du bruke Angre-funksjonen.

- ▶ Fra menyen **Handlinger**, velger du **Slett logg**.

—eller—

Trykk på $\boxed{\text{menu}}$ $\boxed{1}$ $\boxed{5}$.

Alle uttrykkene og resultatene fjernes fra loggen.

Redigere Kladdemark-uttrykk

Selv om du ikke kan redigere et Beregn -uttrykk i loggen i Kladdemark, kan du kopiere hele eller deler av et uttrykk fra loggen og lime det inn på kommandolinjen. Og så kan du redigere kommandolinjen.

Sette inn i elementer på kommandolinjen

1. Trykk på $\boxed{\text{tab}}$, $\boxed{\leftarrow}$, $\boxed{\rightarrow}$, $\boxed{\uparrow}$, eller $\boxed{\downarrow}$ for å plassere markøren i uttrykket.

Markøren flyttes til den nærmeste gyldige posisjonen i den retningen som du trykker.


2. Skriv inn elementene eller sett dem inn fra katalogen.

Velge del av et uttrykk

Du kan slette, klippe ut eller kopiere en valgt del av et uttrykk.

1. Trykk på ◀, ▶, ▲, eller ▼ for å flytte markøren til et startpunkt i uttrykket.
2. Trykk inn og hold inne **[⇧shift]** og trykk på ◀, ▶, ▲, eller ▼ for å velge.
 - Trykk på for å slette valget **[del]**.
 - For å klippe ut valgte til utklippstavlen, trykk på **[ctrl]** **[X]**.
 - For å kopiere valget til utklippstavlen, trykk på **[ctrl]** **[C]**.
 - Trykk på **[ctrl]** **[V]** for å lime inn valget til en ny kommandolinje i Kladdeark.

Plotte en graf med Kladdeark

1. Trykk på  for å åpne Kladdeark graf-siden hvis den ikke er åpen.

Kommandolinjen vises som standard. Kommandolinjen viser det formatet som kreves for å skrive inn en relasjon. Grunninnstilt graftype er Funksjon, så formen $f(x)$ vises.

Hvis ikke kommandolinjen vises, trykk på **Ctrl + G** eller trykk på **[menu]** **[2]** **[3]** for å vise kommandolinjen og angi et uttrykk til grafen.


2. Trykk på **[menu]** > **Grafoppføring/Rediger** og velg en graftype.

For eksempel:

- For å tegne en ligning for en sirkel, trykk på **[menu]** > **Grafoppføring/Rediger** > **Ligning** > **Sirkel** > $(x-h)^2 + (y-k)^2 = r^2$ eller trykk på **[menu]** **[3]** **[2]** **[3]** **[1]**. Fyll inn ligningen og trykk på **[enter]** for å tegne sirkelen.
- For å tegne en funksjon, trykk på **[menu]** > **Grafoppføring/Rediger** > **Funksjon** eller trykk på **[menu]** **[3]** **[1]**.

Kommandolinjen endres til å vise uttrykksformatet for den spesifiserte graftypen. Du kan spesifisere flere relasjoner for hver graftype.

3. Skriv inn et uttrykk og eventuelle andre parametre som er nødvendige for graftypen.



4. Trykk på **[enter]** for å graftegne relasjonen, eller på ▼ for å legge til en ny relasjon. Om nødvendig kan du trykke på **[menu]** **[4]** for å velge et verktøy på **Vindu/Zoom**-menyen og justere visningsområdet.

Når du graftegner relasjonen, forsvinner kommandolinjen for å vise grafen uten forstyrrelser. Hvis du velger eller sporer et plott, vises relasjonen som definerer plottet på kommandolinjen. Du kan endre et plott ved å definere en relasjon eller ved å velge og endre grafen.

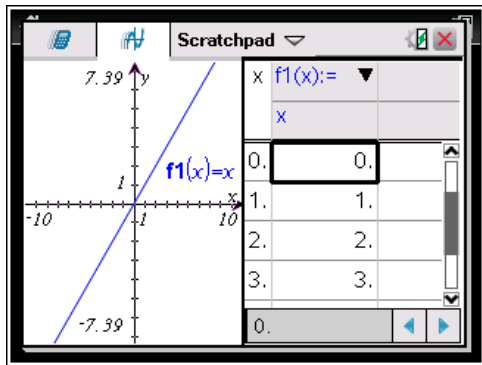
Ettersom du graftegner flere plott, vises den definerende relasjonen for hvert plott. Du kan definere og graftegne maksimalt 99 relasjoner av hver type.

5. Bruk tasten **[menu]** for å utforske og analysere relasjonen til:

- Spor relasjonen.
- Finn viktige punkter.
- Tilordne en variabel i uttrykket til en skyvelinje.

Vise tabellen

► For å vise en tabell med verdier som korresponderer med gjeldende plott, trykk på **[menu]** > **Tabell** > **Tabell med delt skjermbilde** (**[menu]** **[7]** **[1]**).



- Hvis du vil skjule tabellen, klikker du på graf-siden av den delte skjermen. Deretter trykker du på **[menu]** > **Tabell** > **Fjern tabell** (**[menu]** **[7]** **[2]**). Du kan også trykke på **Ctrl + T**.
- Hvis du vil endre størrelsen på kolonnene, klikk på tabellen og trykk på **[menu]** > **Handlinger** > **Endre størrelse** (**[menu]** **[1]** **[1]**).
- Hvis du vil slette en kolonne, redigere et uttrykk eller redigere tabellinnstillingene, klikk på tabellen og trykk på **[menu]** > **Tabell** (**[menu]** **[2]**).

Endre utseendet på aksene

Når du arbeider med grafer, vises de kartesiske aksene som standardinnstilling. Du kan endre visningen av aksene på følgende måte:

1. Trykk på **[menu]** **[4]** og velg det zoom-verktøyet som du vil bruke.
2. Velg aksene, og trykk på **[ctrl]** **[menu]** **[2]** for å aktivere **Attributter**-verktøyet.
 - a) Trykk på **▲** eller **▼** for å flytte til det attributtet du vil endre. Velg for eksempel sluttstil for attributtet.
 - b) Trykk på **◀** eller **▶** for å velge den stilen du vil bruke.

- c) Endre eventuelle andre attributter som er nødvendige for arbeidet ditt, og trykk så på **[enter]** for å gå ut av attributt-verktøyet.
3. Juster akseskala og avstanden mellom skalamerkene manuelt.
 - a) Klikk og hold et skalamerke, og flytt det på aksene. Avstanden og antallet skalamerker øker (eller reduseres) på begge aksene.
 - b) For å justere skalaen og avstanden mellom skalamerkene på en enkelt akse, trykk og hold inne **[↑shift]**, og grip så og dra et skalamerke på den aksene.
4. Endre aksenes sluttverdier ved å dobbeltklikke på dem og skrive inn nye verdier.
5. Justere plasseringen av aksene. For å flytte de eksisterende aksene uten å skalere eller reskalere dem, klikk i og dra et tomt område på skjermen, til aksene er i ønsket posisjon.
6. Endre aksenes skala ved å trykke på **[menu]** > **Vindu/Zoom** > **Vinduinnstillinger** (**[menu]** **[4]** **[1]**).

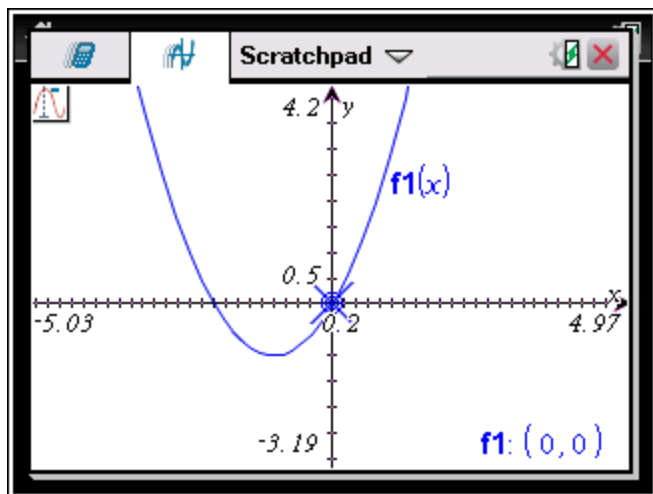
Skriv inn de verdiene som du vil bruke over de aktuelle verdiene for x-min, x-maks, y-min og y-maks, og klikk på **OK**.

7. Trykk på **[menu]** > **Vis** > **Skjul akser** (**[menu]** **[2]** **[1]**) for å skjule eller vise aksene.
 - Hvis aksene vises på siden, kan du skjule dem ved å bruke dette verktøyet.
 - Hvis aksene er skjult på siden, kan du hente dem frem igjen ved å bruke dette verktøyet.

Spore et plott

Graf-sporing flytter gjennom punktene til en graftegnet funksjon, et parametrisk uttrykk, et polart uttrykk, sekvens eller spredningsplott. Aktivere spore-verktøyet:

1. Trykk på **[menu]** > **Spore** > **Grafsporing** (**[menu]** **[5]** **[1]**) for å flytte over plottene i Sporingsmodus.



2. (Valgfritt) For å endre hvilket sporingstrinn som skal brukes under sporingen, trykk på **menu** **5** **3**.

Etter at du har skrevet inn et annet sporingstrinn, flytter grafsporing-verktøyet markøren langs grafen i trinn på den størrelsen.




3. Bruk grafsporing for å utforske et plott på følgende måter:
- Gå til et punkt og la sporingsmarkøren gli over dette punktet.
 - Trykk på **◀** eller **▶** for å flytte fra punkt til punkt på funksjonsgrafen. Koordinatene til hvert punkt som spores vises.
 - Trykk på **▲** eller **▼** for å gå fra ett plott til et annet. Punktets koordinater oppdateres for å gjenspeile det nye stedet for sporingen. Sporingsmarkøren er plassert på punktet på den nye grafen eller plottet med den x-verdien som ligger nærmest det siste punktet som ble identifisert på den forrige sporede funksjonen eller grafen.
 - Skriv inn et tall og trykk på **enter** for å flytte sporingsmarkøren til punktet på plottet med uavhengige koordinater nærmest den inntastede verdien.
 - Opprett et varig punkt på grafen ved å trykke på **enter** når sporingspunktet er ved det punktet du vil merke. Punktet står igjen etter at du avslutter Grafsporingmodus.














































Merk:

- Strengen *undef* vises istedenfor en verdi når du flytter over et punkt som ikke er definert for funksjonen (en diskontinuitet).
 - Når du sporer utover funksjonsgrafens opprinnelig synlige område, forskyves skjermen for å vise det området som spores.
4. Trykk på **esc** eller velg et annet verktøy for å avslutte Grafsporing.

Finne viktige punkter

Du kan bruke verktøyene i menyen **Analyser graf** for å finne viktige punkter i et spesifisert område på en funksjonsgraf. Velg et verktøy for å finne null, minimum eller maksimum, skjæringspunktet, vendepunktet eller den numeriske deriverte (dy/dx) eller integral på grafen.

1. Velg det viktige punktet som du vil finne i **Analyser graf**-menyen. Trykk for eksempel på    for å finne et nullpunkt.



	ikke-CAS	CAS
Null	  	  
Minimum	  	  
Maksimum	  	  
Skjæringspkt	  	  
Vendepunkt	Ikke aktuelt	  
dy/dx	  	  
Integral	  	  
Analyser kjeglesnitt	  	  

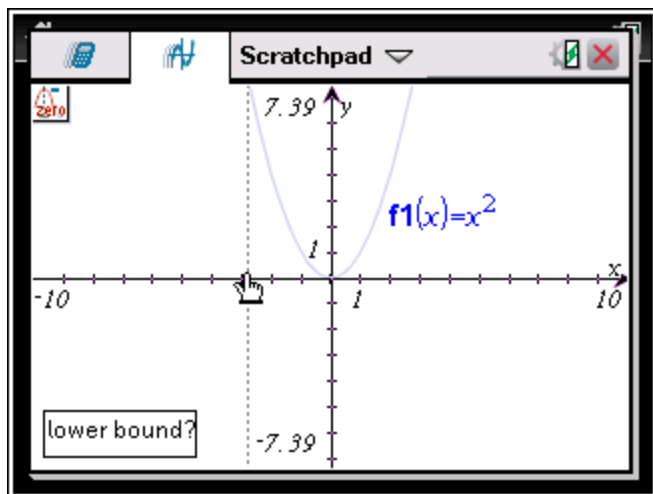
Ikonet for det valgte verktøyet vises øverst til venstre i arbeidsområdet. Pek på ikonet for å vise et verktøytips om hvordan du kan bruke det valgte verktøyet.

2. Klikk på den grafen hvor du vil søke etter viktige punkter, og klikk én gang til for å angi hvor søket etter punktet skal starte.

Det andre klikket markerer grensen for søkeområdet, og en stiplet linje kommer til syne.

Merk: Hvis du vil finne den deriverte (dy/dx), klikk på grafen på det punkt (numerisk verdi) som skal brukes for å finne den deriverte.

3. Trykk på  eller  for å flytte den stiplede linjen som markerer søkeområdet, og klikk så på punktet hvor du vil stoppe søket (øvre grense i søkeområdet).



4. Trykk på **[enter]** ved det punktet der søket skal starte. Verktøyet skyggelegger området.

Dersom det søkeområdet du spesifiserte inkluderer det viktige punktet, vises en etikett (et merke) ved dette punktet. Hvis du endrer en graf med definerte viktige punkter, må du huske å kontrollere om også disse punktene er endret. Hvis du for eksempel redigerer funksjonen på kommandolinjen eller manipulerer et plott, kan det punktet hvor grafen skjærer x-aksen, endre seg.

De viktige punktene som er benevnt, blir værende synlige på grafen. Du kan forlate verktøyet ved å trykke på **[esc]** eller velge et annet verktøy.

Arbeide med variabler i Kladdemark

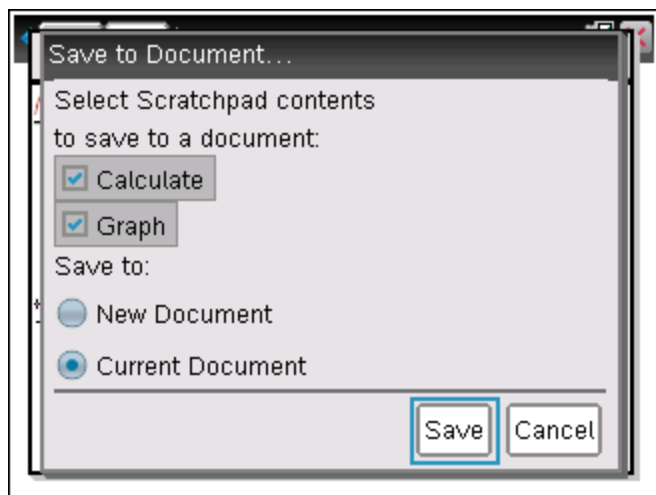
Kladdemark-variabler deles mellom Kladdemark Beregn og Kladdemark Graf, men ikke med noe TI-Nspire™-dokumenter. Hvis du bruker samme navn for en Kladdemark-variabel og en variabel i et dokument, oppstår ingen konflikt med mindre du forsøker å overføre uttrykk mellom dokumenter og Kladdemark.

Lagre innholdet i Kladdemark

Du kan lagre Beregn-siden i Kladdemark, Graf-siden i Kladdemark eller begge som et TI-Nspire™-dokument.

1. Trykk på **[docv]**, og velg deretter **Lagre til dokument**(**[docv]** **[A]**).
2. Trykk på **[enter]**.

Dialogboksen Lagre til dokument åpnes.



3. Velg den eller de siden(e) som du vil lagre.
4. Hvis et dokument er åpent, velg enten Nytt eller Aktuelt dokument.
5. Klikk på **Lagre**.
 - Hvis du valgte å lagre til et gjeldende (åpent) dokument, blir Kladdemark-sidene lagt til dokumentet.
 - Hvis du valgte å lagre Kladdemark-sider til et nytt dokument, konverteres sidene til et ulagret dokument. Slik lagrer du dokumentet:
 - Trykk på **doc** > **Lagre**. Dialogboksen Lagre som åpnes.
 - Skriv inn et navn på det nye dokumentet.
 - Velg **Lagre** for å lagre dokumentet.

Slette Kladdemark-innhold

Følg disse trinnene for å slette beregnings- og grafarbeider fra Kladdemark-applikasjonen.

1. Trykk på **doc** > **Slette Kladdemark** (**doc** **B**).
2. Trykk på **enter** for å slette innholdet i Kladdemark.

Arbeide med dokumenter på TI-Nspire™ grafregnere

Alt arbeidet du utfører med en TI-Nspire™ grafregner, blir lagret i ett eller flere TI-Nspire™-dokumenter. Disse dokumentene kan du dele med andre grafregnerbrukere og med de som bruker datamaskinprogramvaren.

- Hvert dokument består av minst én, og opptil 30, oppgaver.
- Hver oppgave består av minst én, og opptil 50, sider.
- Hver side kan deles inn i opptil fire arbeidsområder.
- Hvert arbeidsområde kan inneholde en hvilken som helst av TI-Nspire™-applikasjonene (Kalkulator, Graf, Geometri, Lister og regneark, Data og statistikk, Notater og Vernier DataQuest™).

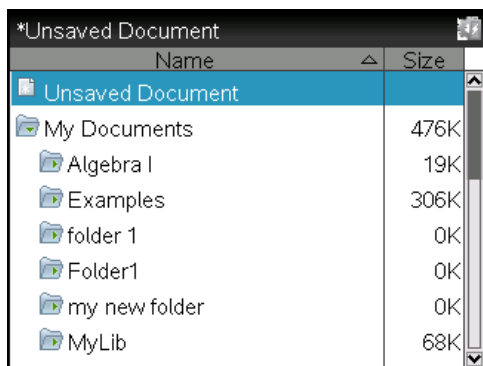
Åpne et dokument

1. Fra Start-skjermbildet, velg Mine dokumenter eller trykk på 2.

—eller—

Trykk på **2**.

Filbehandling åpnes.



2. Gå til den filen du vil åpne.
 - Trykk på **▼** for å markere dokumentnavnet, trykk deretter på **2** eller **enter** for å åpne dokumentet.
 - Hvis filen er en mappe, trykker du på **▼** for å markere mappen og trykk på **2** eller **enter** for å åpne mappen.
3. Trykk på **doc** for å åpne dokumentmenyen og å få tilgang til valgene for arbeid med det åpne dokumentet.

Opprette et nytt dokument

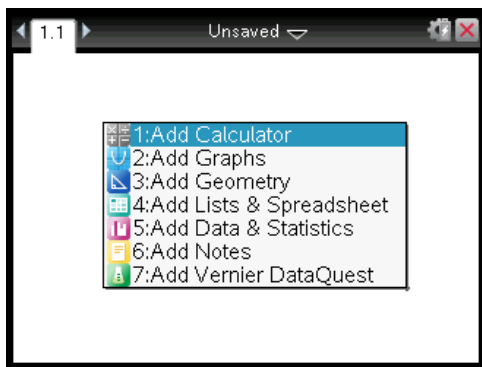
1. Fra Start-skjermbildet, velg Nytt dokument.

—eller—

Trykk på **1**.

Du kan også trykke på **ctrl** **N**.

Det åpner seg et nytt dokument med en liste over applikasjoner.



Merk: Fanen øverst til venstre på skjermen forteller at dette er den første siden i den første oppgaven.

2. Bruk **▼** og **▲** for å markere applikasjonen du vil legge til siden, og trykk på **enter** for å åpne siden.

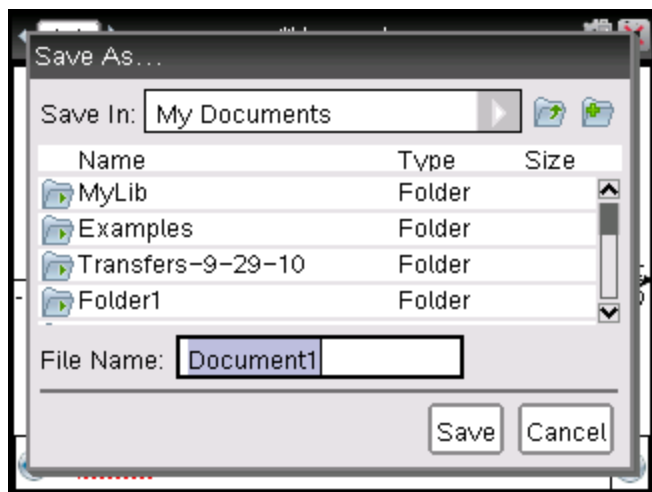
Lagre dokumenter

For å lagre dokumentet i Mine dokumenter-mappen:

1. Trykk på **doc** for å åpne menyen Dokumenter, og velg **Fil > Lagre**.

Merk: Du kan også trykke på **doc** **1** **4** eller **ctrl** **S** for å lagre et dokument.

Dialogboksen Lagre som åpnes.



Hvis du lagrer et dokument for første gang, blir du spurt om hvilken mappe du vil lagre dokumentet i, og hva dokumentet skal hete. Standardmappen er Mine dokumenter.

2. Skriv inn et navn på det nye dokumentet.
3. Klikk på **Lagre** for å lagre dokumentet i mappen Mine dokumenter.

Lagre et dokument i en annen mappe

Lagre et dokument i en annen mappe:

1. Fra et åpent dokument, trykk på **doc** **1** **5**.

Dialogboksen Lagre som åpnes.

2. Trykk på **⇧shift** **tab** for å navigere til listen over eksisterende mapper. Den første mappen på listen velges.
3. Bruk **▼** og **▲** til å bla gjennom listen med mapper.
4. For å velge en åpen mappe, trykker du på **↵**.
5. Skriv inn et navn på det nye dokumentet.
6. Klikk på **Lagre** for å lagre dokumentet i den valgte mappen.

Lagre et dokument i en ny mappe

Lagre dokumentet i en ny mappe:

1. Fra et åpent dokument, trykk på **doc** **1** **5**.

Dialogboksen Lagre som åpnes.



1 Ikon for ny mappe

2 Skriv inn et nytt mappenavn.

- Trykk på **[tab]** til ikonet for Ny mappe markeres, og deretter på **[enter]** for å opprette en ny mappe.

Den nye mappen legges til nederst på listen over eksisterende mapper. Som standard er mappenavnet "Mappe1."

3. Skriv inn et nytt mappenavn, og trykk på **[enter]** for å lagre.
4. Trykk på **[enter]** igjen for å åpne mappen.

Feltet for filnavn blir aktivert.

5. Skriv inn et navn på det nye dokumentet.
6. Klikk på **Lagre** for å lagre dokumentet i den nye mappen.

Arbeide med applikasjoner

Når du arbeider med applikasjoner, inkluderes alternativene:

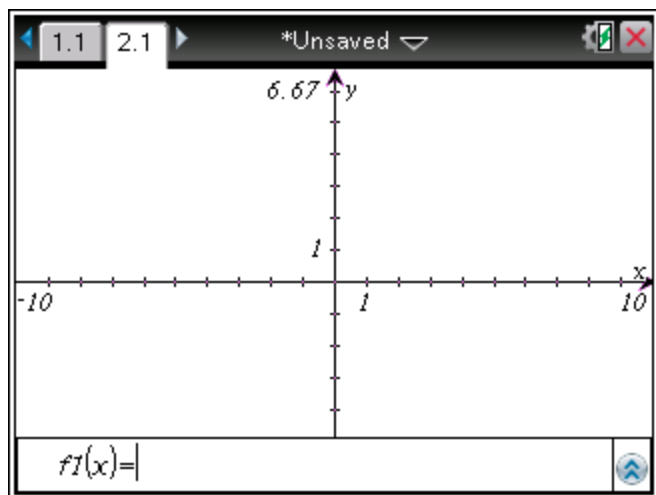
- Opprette et nytt dokument og velge en applikasjon
- Legge til en ny side og applikasjon i et åpent dokument
- Legge til flere applikasjoner på en side i et dokument


Legge til en applikasjon


Det er flere måter en kan bruke for å legge en applikasjon til på en side:





- Når du oppretter et nytt dokument, kan du bruke styreplaten eller tilsvarende tall for å velge en applikasjon fra listen over applikasjoner.
- For å legge til en ny side og applikasjon i et åpent dokument, trykk på **[ctrl]** **[doc]**. Velg deretter en applikasjon fra listen.

Trykk for eksempel på **[2]** for å legge til grafapplikasjonen på siden. Applikasjonen åpnes i arbeidsområdet.



Du kan også trykke på  og deretter velge en applikasjon fra startskjermen ved å klikke på en av følgende ikoner:

	Kalkulator
	Grafer
	Geometri

	Lister og regneark
	Data og statistikk
	Notater
	Vernier DataQuest™




Bruke flere applikasjoner på en side

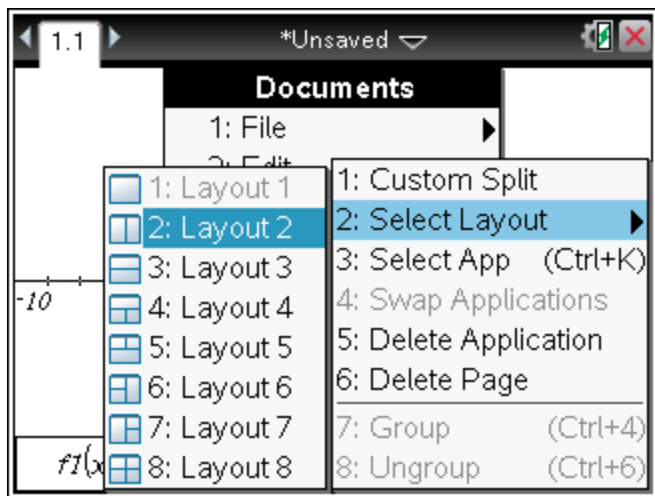
Du kan legge til opptil fire applikasjoner på hver side.

Når du oppretter et nytt dokument, inneholder det plass til å legge inn én applikasjon. Dersom du må legge til flere enn én applikasjon på en side, kan du endre oppsettet for å få plass til så mange som fire applikasjoner.

Du kan velge et standardoppsett, som du finner som et menyelement, eller du kan tilpasse oppsettet til dine behov.

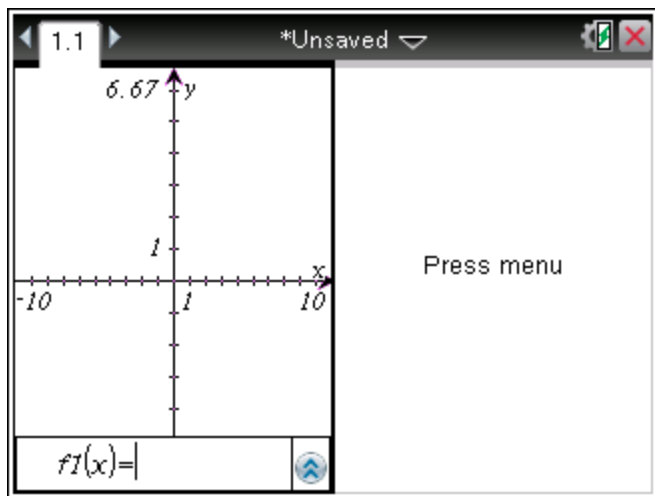
Velge et standard sideoppsett

1. Trykk på    for å vise oppsett-alternativene.

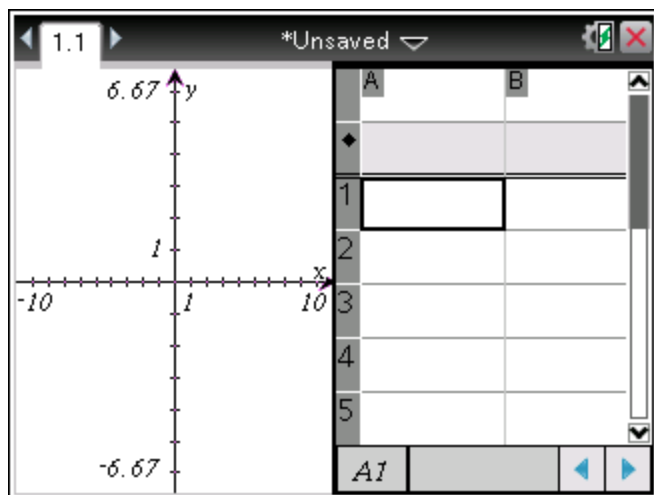


2. Trykk på tallet som tilsvarer det oppsettet du vil bruke.

Trykk for eksempel på **2** for å opprette et oppsett med to felt, som er delt med en vertikal linje på siden.



3. Trykk på **ctrl** **tab** for å flytte mellom feltene. Fete linjer rundt feltet angir at feltet er aktivert.
4. Trykk på **menu**, trykk så på tallet for den applikasjonen som du vil legge til i det nye feltet. Eksempel: Trykk på **4** for å legge til applikasjonen Lister og regneark.

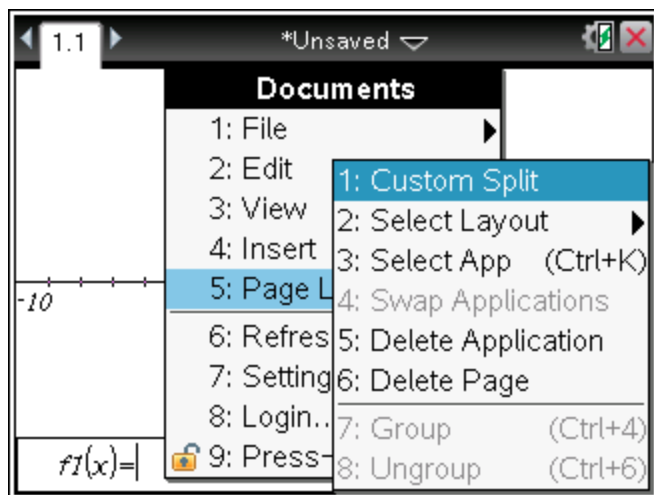


Merk: Hvis du vil endre sideoppsettet for å legge til eller fjerne applikasjoner, kan du gjøre dette når som helst. Når du sletter en applikasjon, må du først velge applikasjonen som skal slettes.

Lage et egendefinert sideoppsett

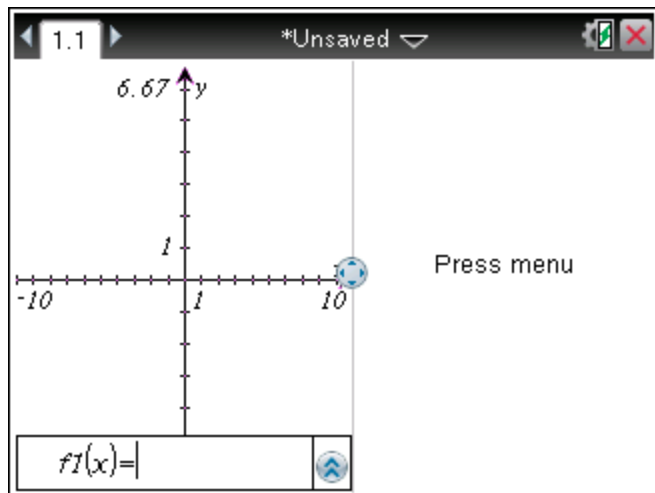
Hvis det grunninnstilte oppsettet ikke passer til dine behov, kan du egendefinere plassen for applikasjonene på en side.

1. Trykk på **[doc]** **[5]** for å vise oppsett-alternativene.



2. Trykk på **[1]** for å velge alternativet for egendefinert feltinndeling.

Standardoppsettet vises med en delelinje mellom applikasjonsfeltene. Bruk pilene (↻) i midten av delelinjen for å justere størrelsen på feltene.






- Trykk på ▲, ▼, ◀ eller ▶ for å flytte delelinjen for å justere høyden og bredden på feltene i oppsettet.
- Trykk på $\boxed{+}$ eller $\boxed{-}$ for å velge et definert oppsett:
 - Hvis du trykker på $\boxed{-}$, kommer du tilbake til hel side-oppsett.
 - Hvis du trykker på $\boxed{+}$ én gang, skifter oppsettet fra et vertikalt oppsett til et horisontalt oppsett. Trykk på $\boxed{-}$ for å gå tilbake til vertikalt oppsett.
 - Hvis du trykker på $\boxed{+}$ to ganger, legger du til et tredje felt på siden. Hvis du trykker på $\boxed{+}$ flere ganger, kan du velge mellom et vertikalt og et horisontalt sideoppsett med tre felter.
 - Hvis du trykker på $\boxed{+}$ fem ganger, legger du til et fjerde felt på siden. Trykk på $\boxed{-}$ for å bla gjennom de tidligere oppsett-alternativene.
- Trykk på $\boxed{\text{OK}}$ eller $\boxed{\text{enter}}$ for å godta målene i oppsettet.
- Trykk på $\boxed{\text{ctrl}}$ $\boxed{\text{tab}}$ for å flytte mellom feltene. Fete linjer rundt feltet angir at feltet er aktivert.







Skifte applikasjoner på en side


Hvis du vil endre posisjon for en applikasjon på en side med flere applikasjoner, kan du gjøre dette ved å "skifte" posisjonene for to applikasjoner.

- Trykk på $\boxed{\text{doc}}$ $\boxed{5}$ Sideoppsett $\boxed{4}$ Skift applikasjon.

Den valgte applikasjonen er omgitt av en tykk, blinkende, sort ramme, og Skift app-markøren  vises på skjermen.

Merk: I et oppsett med to sidefelt bytter den valgte applikasjonen automatisk plass med det motsatte feltet. Trykk på  eller  for å fullføre omskiftningen.




2. Trykk på , ,  eller  for å plassere markøren over den applikasjonen som du skal skifte om.
3. Trykk på  eller  for å fullføre omskiftningen.

Merk: Trykk på  for å avbryte omskiftningen.

Gruppere applikasjoner

For å gruppere opptil fire applikasjonssider på en enkelt side:

1. Velg den første siden i serien.
2. Fra **Dokument**-menyen, velg **Sideoppsett > Grupper**.

Trykk på   .




Den neste siden grupperes med den første siden. Sideoppsettet justeres automatisk for å vise alle sidene i gruppen.

Dele opp sidegrupper

For å dele opp sidegrupper:

1. Velg sidegruppen.
2. Fra **Dokument**-menyen, velg **Sideoppsett > Del opp gruppe**.

—eller—




Trykk på   .

Materialet får egne sider for hver applikasjon.

Slette en applikasjon fra en side

1. Klikk på den applikasjonen som du vil slette.
2. Fra **Dokument**-menyen, velg **Sideoppsett > Slett applikasjon**.

—eller—

Trykk på   .

Nå er den valgte applikasjonen slettet.

Hvis du vil angre slettingen, skriv inn **Ktrl-Z**.

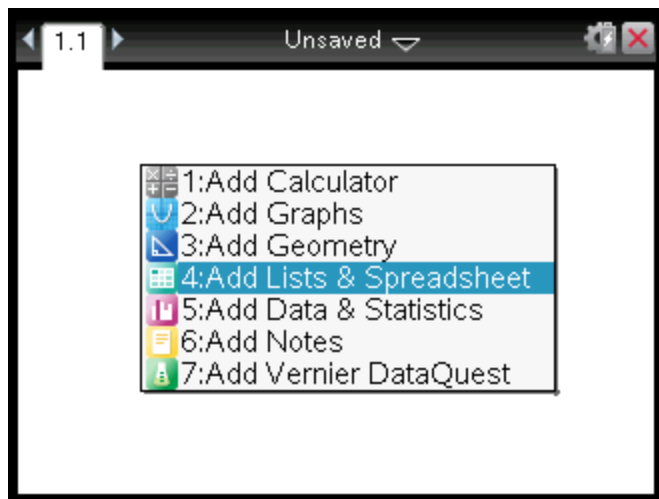
Bruke Applikasjonsmenyen

Applikasjonsmenyen gjør at du kan velge verktøy som kan brukes når du vil arbeide i en bestemt applikasjon. Hver applikasjon har sin egen meny.

Bruke Applikasjonsmenyen

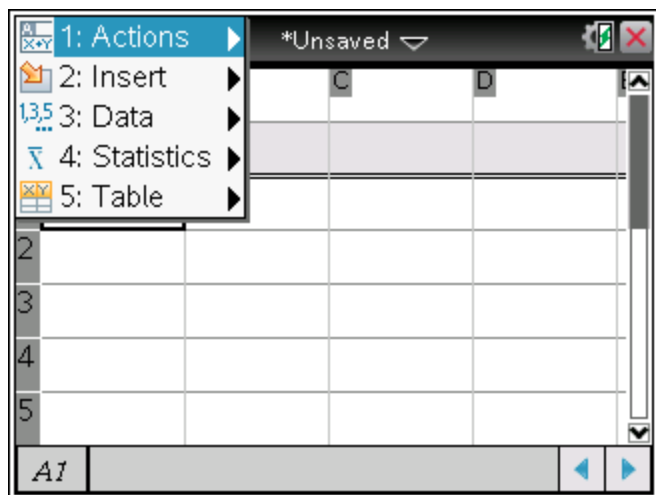
1. Fra en tom side, trykk på **menu** for å vise Applikasjonsmenyen.

Menyen viser applikasjoner som du kan legge til på siden.



2. Trykk på tallet for den applikasjonen du vil legge til på siden. Eksempel: Trykk på **4** for å legge til applikasjonen Lister og regneark.
3. Trykk på **menu** for å vise Applikasjonsmenyen med en liste over alternativene for å arbeide med den aktuelle applikasjonen.

Eksemplet nedenfor viser Applikasjonsmenyen for Lister og regneark.



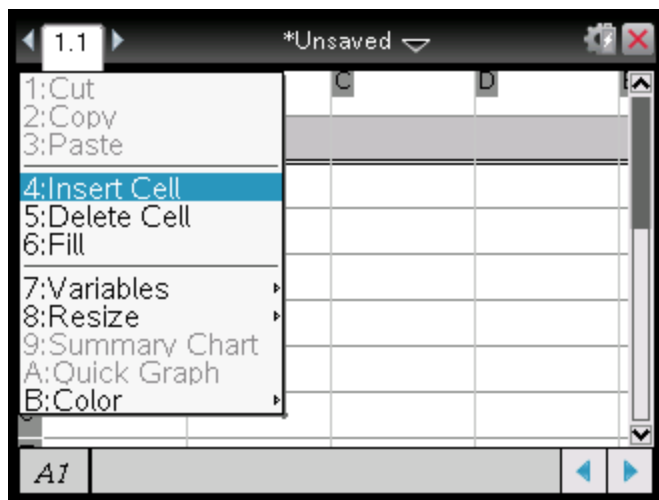
Kontekstmeny

Kontekstmenyen viser alternativer som er spesifikke for det valgte objektet eller for den aktuelle posisjonen til markøren.

Bruke kontekstmenyen

- ▶ Når du skal åpne en kontekststøttet meny fra en applikasjon, trykk på **ctrl** **menu**.

I eksemplet nedenfor viser kontekstmenyen alternativene som er tilgjengelige for den valgte cellen i Lister og regneark.



Arbeide med oppgaver og sider

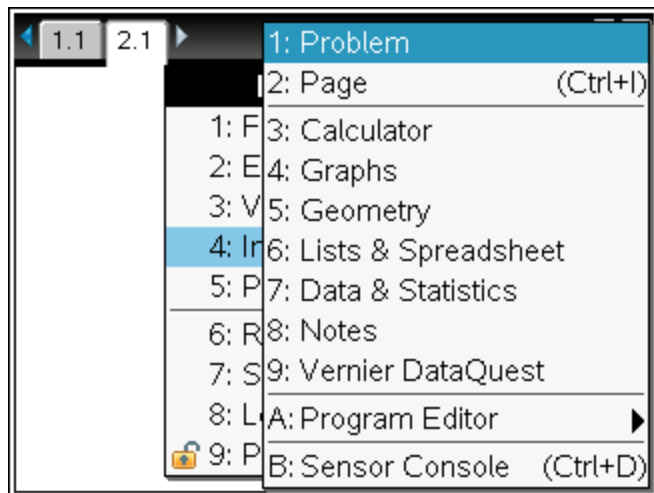
Med alternativene i **Dokumenter**-menyen kan du:

- Lagre et dokument
- Få tilgang til redigeringsfunksjoner, som f.eks. angre, gjør om, klipp ut, kopier, lim inn og slett
- Flytte mellom sider og åpne visning av sidesortering for dokumenter med flere sider
- Modifisere sideoppsett, sette inn sider eller oppgaver, slette sider og endre innstillinger
- Legge til oppgaver, sider og applikasjoner i åpne dokumenter
- Ha tilgang til sideoppsett-alternativer

Legge til en oppgave i et dokument

Legge til problemer i et dokument gjør at du kan bruke navn på variabler om igjen. Et dokument kan inneholde opptil 30 oppgaver. Slik legger du til en ny oppgave:

1. Trykk på **doc** **4** **1** for å åpne Sett inn-alternativene.



En ny oppgave med én side legges til i dokumentet. Fanen øverst til venstre på skjermen viser at dette er den første siden i den andre oppgaven.



2. Trykk på **[menu]** for å åpne Applikasjonsmenyen, trykk så på tallet for den applikasjonen som du vil legge til på den nye siden.

Vise og flytte sider i et dokument

Sidesortering viser alle oppgavene i dokumentet ditt og alle sidene i hver oppgave i miniatyrformat. Bruk Sidesortering for å sortere og slette sider, kopiere en side fra en oppgave og lime den inn i en annen og for å bruke sjabloner på sidene.

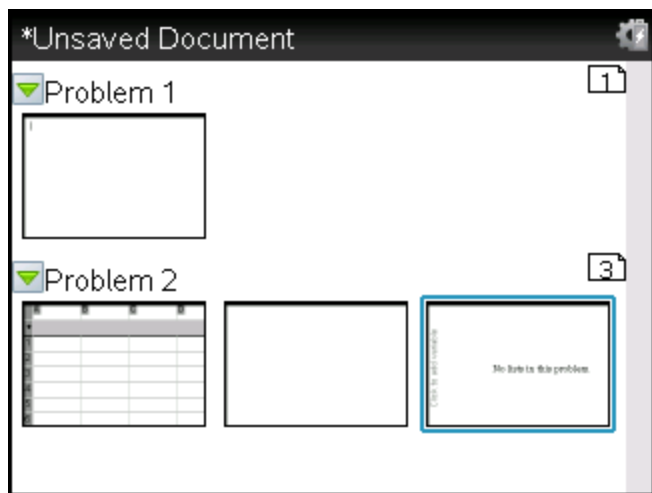
Vise flere sider med Sidesortering

Selv om grafregneren vanligvis viser én dokumentside om gangen, viser Sidesortering alle oppgavene i dokumentet og alle sidene i hver oppgave i miniatyrformat. Du kan bruke Sidesortering for å sortere og slette sider og kopiere en side fra en oppgave og lime den inn i en annen.

Åpne Sidesortering fra et dokument

- ▶ Trykk på **[ctrl]** ▲.

Sidesortering-vinduet viser alle oppgavene og sidene i det aktuelle dokumentet.

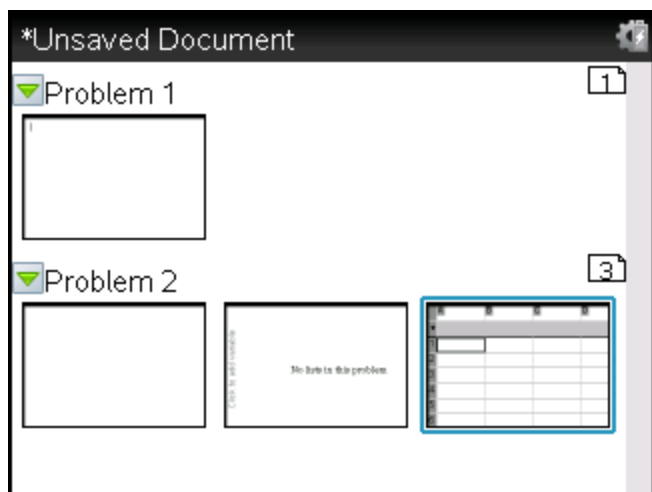





Flytte sider i en oppgave

Bruk Sidesortering (trykk på **ctrl** ▲) for å flytte en side innenfor en oppgave med flere sider:


1. Trykk på ◀ eller ▶ for å velge den siden som du vil flytte.

En tykk ramme rundt siden angir at den er valgt.



2. Trykk og hold inne , eller trykk på **ctrl**  til gripemarkøren  vises.
3. Trykk på ◀, ▶, ▲ eller ▼ for å flytte siden til ønsket sted.







- Trykk på  eller  for å fullføre flyttingen.

Merk: Du kan trykke på  for å avbryte.

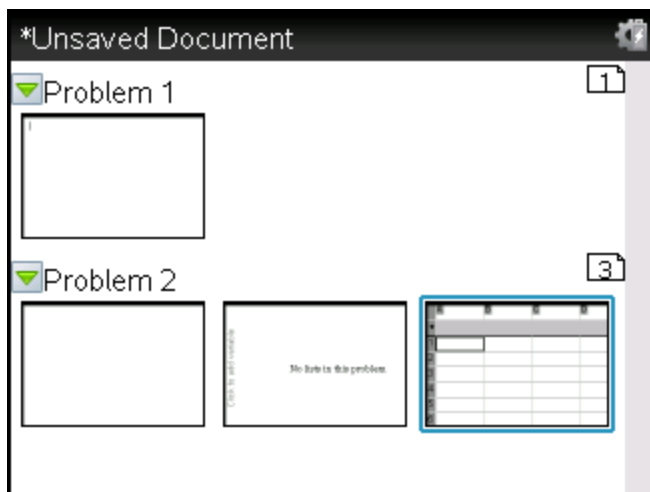
Siden flyttes til det nye stedet i oppgaven, og sidetallet justeres tilsvarende.









Kopiere en side til en annen oppgave

Slik kopierer du en side fra en oppgave til en annen i det samme dokumentet:

- Trykk   for å åpne Sidesortering.
- Trykk på , ,  eller  for å velge siden du vil kopiere.

En tykk ramme rundt siden angir at den er valgt.





- Trykk på   for å kopiere siden.
- Trykk på , ,  eller  for å velge det stedet i oppgaven hvor du vil lime inn siden. Den kopierte siden plasseres etter den siden som du velger.
- Trykk på   for å lime den inn på det nye stedet.












Siden kopieres til det nye stedet i oppgaven, og sidetallet justeres tilsvarende.

Merk: Hvis siden inneholder variabler med samme navn som i den nye oppgaven, kan det oppstå en konflikt. Gi slike variabler nye navn om nødvendig.

Kopiere en side til et annet dokument

Slik kopierer du en side fra et dokument til et annet dokument:

- Trykk på   for å åpne Sidesortering.

- Trykk på ◀, ▶, ▲ eller ▼ for å velge siden du vil kopiere.
En tykk ramme rundt siden angir at den er valgt.
- Trykk på   for å kopiere siden.
- Trykk på   for å åpne Mine dokumenter.
- Trykk på ▲ og ▼ for å markere den mappen som inneholder det dokumentet som du vil kopiere siden til.
- Trykk på ▶ for å åpne mappen
—eller—
Trykk på  .
- Trykk på tastene ▲ og ▼ for å markere dokumentet.
- Trykk på  eller  for å åpne dokumentet.
- Trykk på  ▲ for å vise Sidesortering.
- Trykk på ◀, ▶, ▲ eller ▼ for å flytte siden til ønsket sted i dokumentet.
- Trykk på   for å lime den inn på det nye stedet.

Siden flyttes til det nye stedet i oppgaven, og sidetallet justeres tilsvarende.


Kopiere, lime inn og slette oppgaver

Du kan kopiere og lime inn en enkel oppgave fra et sted til et annet innenfor det samme dokumentet eller et annet dokument. Du kan også slette en oppgave fra dokumentet.




Kopiere og lime inn en oppgave

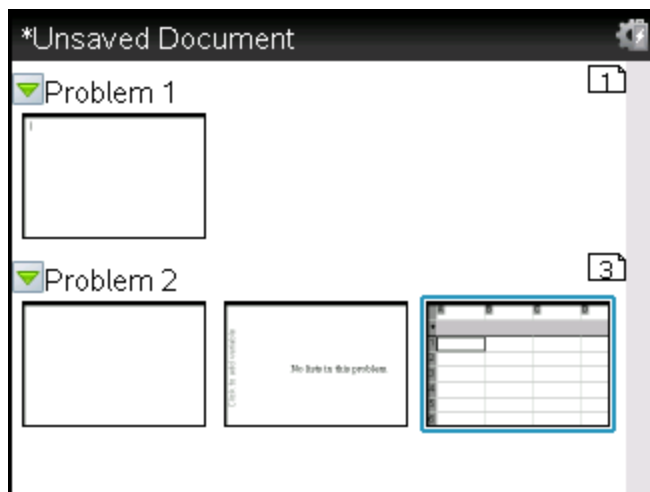
Kopiere og lime inn en oppgave:

- Åpne Sidesortering.

Trykk på  ▲.

—eller—

Trykk på   .



2. Velg oppgaven. Hvis det er flere oppgaver, kan du trykke på **menu** **2** for å minimere Sidesortering for kun å liste opp oppgavene etter tall og tittel.
3. Trykk på **ctrl** **C**.
4. Gå til det stedet hvor du vil at oppgaven skal plasseres.
5. Trykk på **ctrl** **V**.

Nå er en duplisert oppgave plassert på det nye stedet.

Slette en oppgave

Slik sletter du en oppgave fra dokumentet:

1. Velg oppgaven fra Sidesortering.
2. Trykk på **ctrl** **X**.

Nå er oppgaven slettet fra dokumentet.

Gi nytt navn til en oppgave

Slik gir du nytt navn til en oppgave:

1. Med dokumentet aktivert, åpne Sidesortering.

Trykk på **ctrl** **▲**.

2. Velg oppgavenavnet.
3. Trykk på **ctrl** **menu**.
4. Velg **7** **Gi nytt navn** og skriv inn navnet.

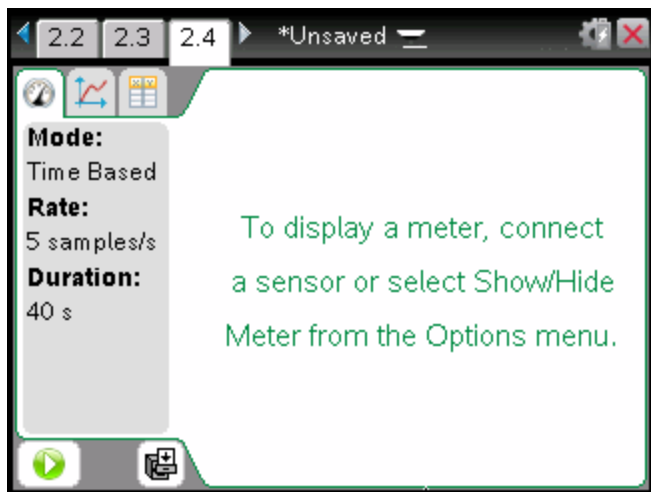
5. Trykk på **ctrl** **S** for å lagre endringen.

Legge til en side i en oppgave

Hver oppgave kan inneholde opptil 50 sider. Legge til en ny oppgave i en oppgave:

- ▶ Trykk på **ctrl** **doc** eller **ctrl** **I** for å legge til en tom side og velge en applikasjon —eller—
- ▶ Trykk på **ctrl** **on** for å vise **startskjermen**, pek så på den applikasjonen som du vil legge til på den nye siden, og klikk eller bank lett.

En ny side legges til i den aktuelle oppgaven.



Merk: Fanen øverst til venstre på skjermen forteller at dette er den andre siden i den andre oppgaven.

Flytte gjennom sidene i et dokument

Fanene viser opptil tre sider. Når et dokument inneholder mer enn tre sider, kommer pilene til syne til venstre og høyre for fanene.

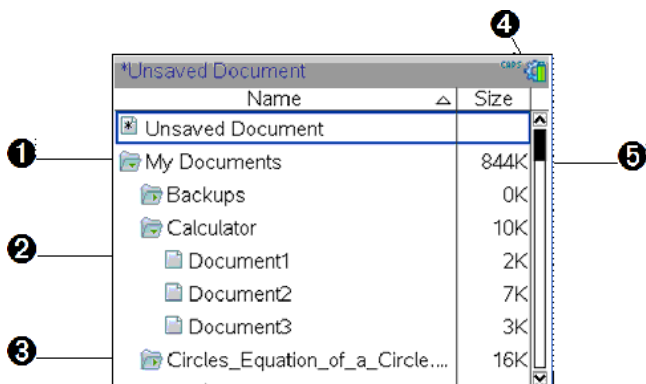
Bruk følgende taster for å navigere gjennom dokumentene.

- **ctrl** ◀ viser forrige side.
- **ctrl** ▶ viser neste side.
- **ctrl** ▲ viser Sidesortering.
- **ctrl** ▼ viser forrige visning.

- Bruk pekeplaten for å klikke på pilene som vises på begge sider av fanene for å vise andre sider i et dokument som inneholder mer enn tre sider.

Dokumentadministrasjon

Mine dokumenter er en filbehandler hvor du kan lagre og organisere dokumentene. Eksemplet nedenfor viser Mine dokumenter-skjermbildet med hoveddelene markert. Ved å følge skjermbildet, finner du en beskrivelse til hver merket del.



- 1 Åpnet mappe
- 2 Aktuelt, ulagret dokument
- 3 Minimert mappe
- 4 Systemstatus-indikatorer
- 5 Filstørrelse

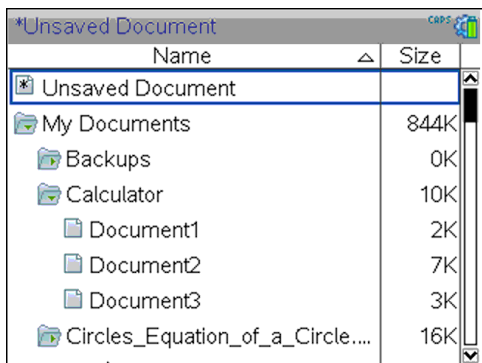
Bla gjennom filene i Mine dokumenter

Åpne Mine dokumenter:

- Trykk på **fn on** **2**.

Merk:Hvis du arbeider på en side, trykk på **ctrl** ▲ **ctrl** ▲.

Skjermen **Mine dokumenter** åpnes, og alle mappene og filene på grafregneren vises.

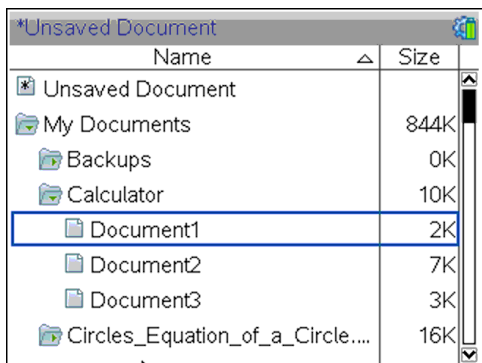


- For å sortere kolonner etter navn eller størrelse, klikk på tittelen til den kolonnen. Klikk på nytt for å endre sortering fra stigende til synkende.
- For å bla gjennom Mine dokumenter, klikk eller grip skyvelinjen.
- For å maksimere en enkelt mappe, pek på mappen og klikk på mappeikonet, eller trykk på **ctrl** ►. For å minimere, klikk på nytt eller trykk på **ctrl** ◀.
- For å maksimere alle mappene, trykk på **menu** **7**. For å minimere, trykk på **menu** **8**.

Gi nytt navn til mapper eller dokumenter

Slik gir du en mappe eller et dokument et nytt navn:

1. Trykk på tastene ▲ og ▼ for å markere dokumentet eller mappen du vil endre navn på.
2. Trykk på **menu** **2**.



Dokument- eller mappenavnet markeres.

3. Skriv inn et nytt navn og trykk på **enter** for å fullføre endringen.

Merk:Trykk på **[esc]** for å avbryte.

Opprette mapper

Du kan opprette mapper på to ulike måter:

- Du kan opprette en mappe mens du lagrer et nytt dokument: Med menykommandoene **Lagre** og **Lagre som** kan du skrive inn et nytt mappenavn for dokumentet.
- Du kan opprette en mappe direkte fra Mine dokumenter-vinduet. Trykk på **[menu]** **[1]**.
Skriv inn navnet på den nye mappen, og trykk på **[enter]** eller **[enter]** for å legge det til.

Regler for navngivning av filer og mapper

Mappenavnene må være unike, det vil si være gitt bare én gang. Fil- og mappenavn kan være svært lange og kan bestå av nesten alle typer tegn, inkludert mellomrom og skilletegn.

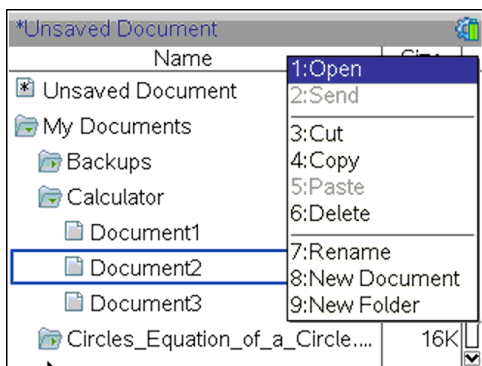
Merk: Hvis du har tenkt å overføre disse dokumentene til datamaskinen for bruk i programmet TI-Nspire™, bør du bruke navn som er gyldige på datamaskinen. Unngå punktum, \, /, og spesialtegn.

Slette dokumenter og mapper

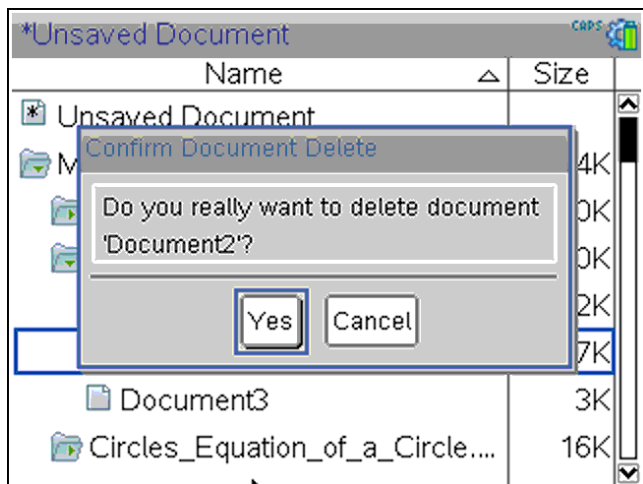
1. Trykk på **▲** og **▼** for å markere det dokumentet eller den mappen som du vil slette.
2. Trykk på **[ctrl]** **[menu]** **[6]**.

—eller—

Trykk på **[del]**.



En dialogboks åpnes, der du kan bekrefte at du vil slette filen eller mappen.



3. Trykk på  eller **enter** for å velge Ja.

Nå er dokumentet slettet.

Duplisere dokumenter og mapper

Du kan bruke Kopier **ctrl** **C** og Lim inn **ctrl** **V** for å duplisere dokumenter og mapper.

Hvis du vil kopiere et dokument til en annen mappe, velg ønsket mappe og lim inn.

Gjenopprette slettede dokumenter

De fleste handlinger som er gjort i Mine dokumenter, kan angres. Trykk på **ctrl** **Z** (Angre) for å avbryte den siste handlingen inntil det slettede dokumentet er gjenopprettet.

Lukke et dokument

1. For å lukke et dokument, trykk på **doc** **1** **3**.

—eller—

Trykk på **ctrl** **W**.

Hvis du har endret dokumentet, vil du bli spurt om du vil lagre endringene.

2. Klikk på **Ja** for å lagre dokumentet, eller klikk på **Nei** for å avbryte endringene.

Forstå verktøyene til TI-Nspire™

Dette avsnittet gir en oversikt over verktøyene som brukes når man jobber med TI-Nspire™ dokumenter på en grafregner, inkludert variable, katalog, symboler og matematiske sjabloner.

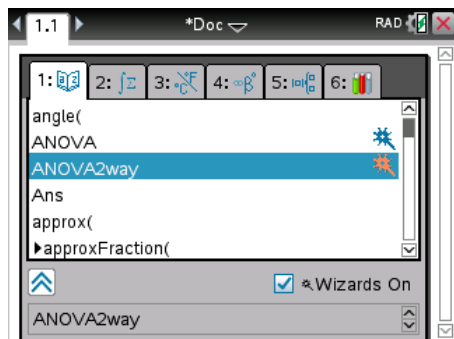
Opprette TI-Nspire™ variabler

En variabel kan være enhver del eller attributt av et objekt eller en funksjon som er opprettet i en applikasjon. Eksempler på attributter som kan bli variabler er arealet av et rektangel, radien i en sirkel, verdien som utgjør innholdet i en celle i et regneark, innholdet i en kolonne eller et funksjonsuttrykk. Når du oppretter en variabel, lagres den i minnet innenfor oppgaven. Du kan finne mer informasjon om variabler i kapitlet *Bruke variabler*.

Bruke katalogen

Bruk katalogen for å få tilgang til en liste over TI-Nspire™-kommandoer og funksjoner, enheter, symboler og uttrykksjabloner. Kommandoer og funksjoner er oppført i alfabetisk rekkefølge. Kommandoer og funksjoner som ikke begynner med en bokstav ligger på slutten av listen (&, /, +, -, og så videre). For å åpne katalogen:

1. Fra et åpent dokument trykker du på  for å åpne katalogen.



2. Trykk på talltasten for den aktuelle fanen.

Trykk for eksempel på **2** for å vise en liste over matematiske funksjoner.

3. Trykk på **▼** inntil det elementet som du vil sette inn, er markert.







Et syntakseeksempel for det valgte elementet vises på bunnen av skjermen.

Merk: For å se flere syntakseeksempler for valgt element klikker du på **tab**, og deretter **enter** for å maksimere eller minimere Hjelp. Klikk på **⇧shift** **tab** for å gå tilbake til det elementet du har valgt.


4. Trykk på **enter** for å sette inn elementet.

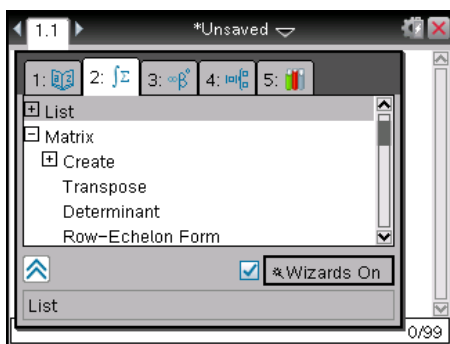
Om katalogvinduet

Katalogvinduet bruker seks faner til å kategorisere kommandoer, spesialtegn og sjablon i dokumenter:

- 1:  Inneholder alle kommandoer og funksjoner i alfabetisk rekkefølge
- 2:  Inneholder alle matematiske funksjoner
- 3:  Gir verdiene for standard måleenheter
- 4:  Viser en symbolpalett for å legge til spesialtegn
- 5:  Inneholder matematiske sjabloner for å opprette todimensjonale objekter, deriblant produkt, sum, kvadratroten og integral
- 6:  Viser fellesbibliotek (LibPub) objekter.

Bruke veivisere

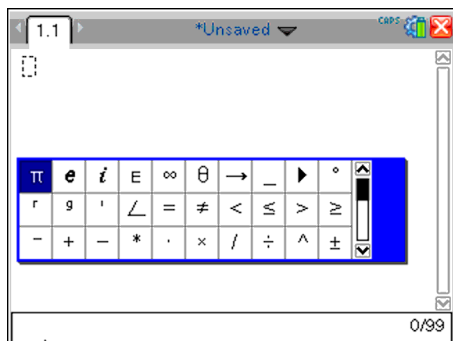
Noen funksjoner har en veiviser som hjelper deg med å legge til funksjonsargumenter. For å bruke veiviseren, klikk på **tab** til **Veiviser På**-boksen er uthevet. Trykk på  eller **enter** for å velge avmerkboksen.



Sette inn spesialtegn

Symbolpaletten inneholder et delsett av de objektene som finnes i katalogen. Åpne symbolpaletten:

1. I et åpent dokument, trykk på **ctrl** .

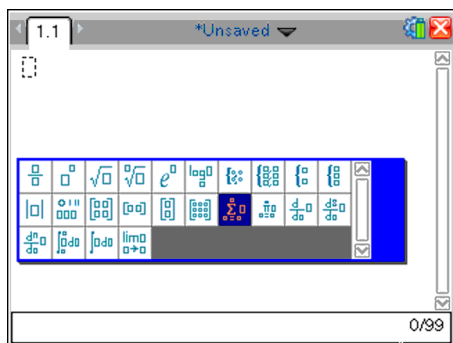


2. Klikk på \leftarrow , \rightarrow , \blacktriangle , eller \blacktriangledown for å velge et symbol.
3. Trykk på enter for å sette inn symbolet.

Legge inn matematiske uttrykk

Matematiske uttrykkssjabloner hjelper deg med å opprette todimensjonale objekter inkludert for eksempel summering, integral, derivert og kvadratroter. Slik åpner du en palett for matematisk uttrykk:

1. I et åpent dokument, trykk på math .






2. Klikk på \leftarrow , \rightarrow , \blacktriangle , eller \blacktriangledown for å velge et uttrykk.
3. Trykk på math eller enter for å sette inn uttrykket.

Sette inn internasjonale språk tegn

Bruk tasten P til å sette inn spesialtegn med aksenter eller punkter i applikasjoner, som Notes, som tillater innsetting av tekst.

1. Åpne en applikasjon som Notater, som tillater innsetting av tekst.
2. Skriv inn ønsket tekst.

3. Plasser markøren etter den bokstaven som du vil ha aksent på. For eksempel "e" for fransk.
4. Trykk på  på tastaturet. Merk deg at "e" endres til "é". Fortsett å trykke på  til du finner den aksenterte versjon av "e" som du vil ha. Klikk på  eller neste bokstav i teksten for å bekrefte tegnet, og fortsette skrivingen.

Arbeide med bilder

Bilder kan brukes i TI-Nspire™-applikasjoner til referanse, vurdering og instruksjon. Du kan legge bilder til følgende TI-Nspire™-applikasjoner:

- Grafer og geometri
- Data og statistikk
- Notater
- Spørsmål, inkludert Hurtig svarinnhenting

I applikasjonene Grafer og geometri og Data og statistikk, settes bildene i bakgrunnen, bak aksene og andre objekter.

Du kan sette inn følgende typer bildefiler: .jpg, .png eller .bmp.

Merk: Transparenssegenskapen til .png er ikke støttet. Transparente bakgrunner vises som hvite.

Arbeide med bilder på en grafregner


På en grafregner kan bilder kopieres fra et dokument til et annet, eller du kan endre størrelsen eller flytte bildet i dokumentet. Du kan også slette et bilde fra dokumentet.

Du kan ikke legge til eller sette inn bilder i et dokument når du arbeider på en grafregner. Du kan derimot overføre et dokument som inneholder et bilde fra PC-en til grafregneren.

Merk: Hvis det ikke er nok minne på kalkulatoren til å ta imot et dokument som inneholder et bilde, vises en feilmelding.

Kopiere et bilde



Utfør følgende trinn for å kopiere et bilde fra et dokument til et annet, eller fra en side til en annen i samme dokument.




1. Åpne dokumentet som inneholder bildet du ønsker å kopiere.
2. Velg bildet.
 - I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren over bildet og trykker på .
 - I Grafer & Geometri-applikasjonen, klikker du på **menu** **1** **2** **2**.
 - I Data & Statistikk-applikasjonen, klikker du på **menu** **3** **6**.

Det vises en ramme rundt bildet.

3. Trykk på **ctrl** **menu**, og trykk deretter på **Copy**. Du kan også klikke på **ctrl** **C**.
4. Åpne dokumentet der du vil lime inn bildet, eller velg en side i det samme dokumentet.

Merk: Opprett et nytt dokument. Du vil bli bedt om å lagre og lukke det aktuelle, åpne dokumentet.

5. Trykk på  .

Merk: Hvis du limer et bilde inn i Grafer & Geometri-applikasjonen, klikk på , og så på  .


Bildet kopieres til siden i dokumentet.



Flytte et bilde




Bruk følgende trinn for å flytte et bilde på en side.

1. Åpne dokumentet og naviger til siden som inneholder bildet.

2. Velg bildet.


- I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren over bildet, deretter trykker, holder og slipper du . Bildet vises skravert.

- I Grafer & Geometri-applikasjonen, klikker du på    .





- I Data & Statistikk-applikasjonen, klikker du på   .

Det vises en ramme rundt bildet.

3. Flytt bildet.

- I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren til det nye stedet og trykker på .

- I applikasjonene Grafer & Geometri eller Data & statistikk:


- Trykk og hold  til markøren endres til en firesidet pil (). Bildet svever i bakgrunnen og kantene endres til en stiplet linje.
- Beveg fingeren over pekeplaten for å flytte bildet til det nye stedet, og trykk på  eller  for å plassere bildet der.





Endre størrelse på et bilde



Bruk følgende trinn for å endre størrelsen på et bilde på en side.

1. Åpne dokumentet som inneholder bildet.

2. Velg bildet.


- I applikasjonene Spørsmål eller Notater, eller i Hurtig svarinnhenting, beveger du markøren over bildet og trykker, holder og slipper . Bildet vises skravert.

- I Grafer & Geometri-applikasjonen, klikker du på    .

- I Data & Statistikk-applikasjonen, klikker du på   .

Det vises en ramme rundt bildet.

3. Beveg markøren til et av hjørnene.

Kursoren endres til en firesidet retningspil ()

Merk: Hvis du beveger markøren til kanten av bildet, endres markøren til en tosidet retningspil. Du kan dra bildet til venstre eller høyre for å endre størrelsen, men bildet vil bli forvrengt.

4. Trykk på .

Verktøyet  aktiveres.

5. Beveg fingeren over pekeplaten i enhver retning for å endre bildestørrelsen.

En stiplet linje vises for å indikere den nye størrelsen.


6. For å godkjenne den nye størrelsen, trykk på  eller **enter**.

Slette et bilde

Bruk følgende trinn for å slette et bilde fra en side.

1. Åpne dokumentet som inneholder bildet.


2. Velg bildet.

- I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren over bildet, deretter trykker, holder og slipper du . Bildet vises skravert.
- I Grafer & Geometri-applikasjonen, klikker du på **menu** **1** **2** **2**.
- I Data & Statistikk-applikasjonen, klikker du på **menu** **3** **6**.

Det vises en ramme rundt bildet.

3. Trykk på **ctrl** **menu**, og velg så **Delete**.

Bildet fjernes.

Merk: I applikasjonene Spørsmål og Notater kan du også trykke på  for å fjerne et valgt bilde.

Arbeide med TI-Nspire™ Navigator™ CX Teacher Software i et klasserom

Hvis du er i et klasserom hvor TI-Nspire™ Navigator™ CX Teacher Software brukes, må du logge inn på klassen for å kommunisere med lærerens datamaskin. Læreren kan kommunisere med grafregneren din på følgende måter:

- Sende filer
- Samle inn filer
- Slette filer
- Sende Hurtigtest og motta svar på Hurtigtest

Læreren kan også sette grafregneren din på pause og starte den på nytt. Hvis klassen settes på pause, vil du få en melding om det på grafregneren. I så fall kan du ikke bruke grafregneren før læreren frigjør den fra pausemodus.

Bruke trådløst kommunikasjonsutstyr

Lærere som bruker TI-Nspire™ CX Navigator™ Teacher Software i klasserommet kan koble til trådløse enheter og/eller nettverksadaptere til elevenes TI-Nspire™ CX grafregnere. Grafregnerne kan deretter kobles trådløst til et tilgangspunkt på lærerens datamaskin.

Følgende enheter kan kobles til TI-Nspire™ CX eller TI-Nspire™ CX CAS grafregnere:

- TI-Nspire™ CX trådløs nettverksadapter - v2 (2.4 GHz eller 5.0 GHz bånd)
- TI-Nspire™ trådløs nettverksadapter (2.4 GHz)
- Trådløs TI-Nspire™ Navigator™-enhet (2.4 GHz)

Koble en trådløs adapter til en CX-grafregner

Merk: Batteriet i grafregneren gir strøm til den trådløse adapteren.

1. Plasser den trådløse adapteren på toppen av grafregneren, slik at kontakten på adapteren er i flukt med kontakten øverst på grafregneren.

Trådløs nettverksadapter (skolens eiendom)

Kontakt
(Connector)



Føinger for
tilpasning med
grafregner

2. Før adapteren i posisjon, pass på at føringene på sidene av adapteren glir inn i sporene langs sidene på grafregneren.

Grafregneren sett fra siden

Spor for tilpasning av
trådløs adapter



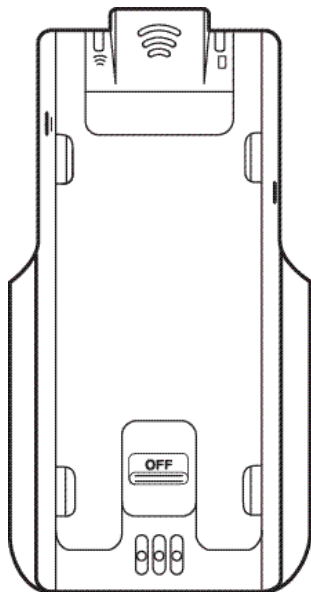
3. Trykk adapteren godt på plass, slik at adapteren sitter øverst på grafregneren, som vist i følgende illustrasjon.



Merk: TI-Nspire™ CX-grafregneren kan lades opp med den trådløse adapteren tilkoblet.

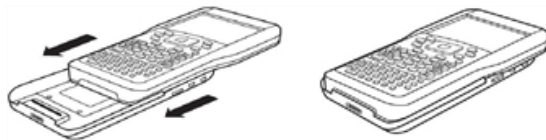
Koble en trådløs enhet til en grafregner

1. Skyv låsen bak på enheten til OFF-posisjon.

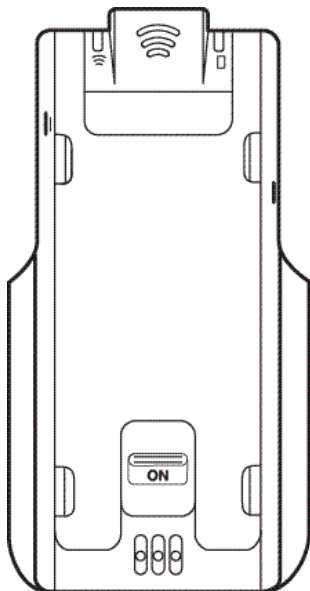


Lås i OFF-posisjon

2. For å koble til grafregneren, la skjermen vende opp og før grafregneren inn på toppen av den trådløse enheten. Pass på at begge sidene på grafregneren settes inn i føringene på begge sider.



3. Trykk godt på plass. Når riktig tilkoblet, ser det ut som om sitter på toppen av enheten.
4. Lås grafregneren på plass ved å føre låsen på baksiden av enheten til PÅ-posisjon.



Lås i ON-posisjon


Koble til TI-Nspire™ CX Navigator™ systemet

For tilkobling til TI-Nspire™ CX Navigator™ nettverket, må du logge på nettverket fra grafregneren. Læreren må utføre følgende oppgaver før du kan logge inn:

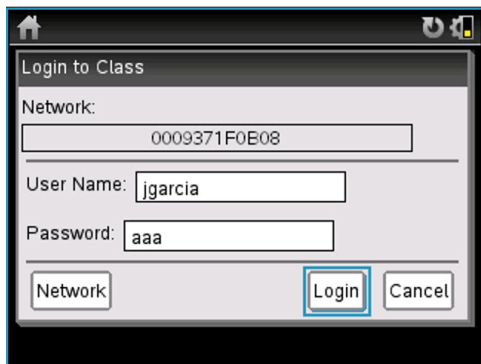
- Starte en klasseøkt på datamaskinen.
- Gi deg navnet på klassens nettverk, brukernavn, og hvis nødvendig, passord.

Merk: Bruk denne metoden for pålogging til nettverket hvis grafregnerens operativsystem er versjon 3.2 eller nyere.

Logge på i nettverket

1. Fest en trådløse adapter eller trådløs enhet til grafregneren.
2. Påse at TI-Nspire™ grafregneren er klar for pålogging. (Ikonet  blinker.)
3. Fullfør en av følgende handlinger:
 - Gå til Start-skjermbildet og trykk på **5** **5**.
 - Trykk på **doc** **8** fra et åpent dokument.

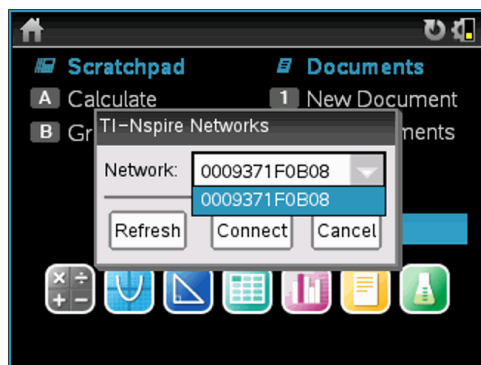
Dialogboksen Logg på klasse åpnes, og det siste nettverket som var tilknyttet den trådløse klienten vises.



Merk: Hvis grafregneren er tilkoblet datamaskinen med USB-kabelen, vises ingen nettverksnavn på skjermen, og du kan fortsette påloggingen.

4. Hvis nettverksnavnet som vises er riktig, klikk på **Logg på**. Hvis nettverket ikke er riktig, klikk på **Nettverk**.

Grafregneren viser det siste nettverket som den trådløse klienten var tilknyttet, og også andre nettverk innenfor området.



5. Velg nettverket fra listen, og klikk på **Koble til**.

Påloggingsskjermen viser tilkoblingsstatusen, samt nettverksnavnet når tilkoblingen er opprettet.

6. Skriv inn brukernavnet og passordet ditt.
7. Velg **Logg på**.






Vinduet Pålogging vellykket åpnes.



8. Klikk på **OK**.

Ikoner for TI-Nspire™-grafregnerens påloggingsstatus

Ikonene på skjermbildene på grafregnerne TI-Nspire™ CX, TI-Nspire™ CX CAS, TI-Nspire™ og TI-Nspire™ CAS angir kommunikasjonsstatusen mellom grafregneren og tilgangspunktet, den trådløse adapteren, den trådløse enheten eller TI-Navigator™-nettverket. Ikonene viser status som følger.

Ikon	Status	Betydning
	Blinker	Grafregneren søker etter et tilgangspunkt.
	Lyser	Grafregneren har funnet et tilgangspunkt.
	Lyser	Grafregneren kommuniserer ikke med adapteren eller holderen/tilknytningspunktet. Koble grafregneren fra adapteren eller enheten, vent til ikonet blir borte og koble grafregneren til adapteren eller enheten igjen.
	Blinker	Grafregneren er koblet til nettverket og er klar til pålogging.
	Lyser	Grafregneren er logget på nettverket.

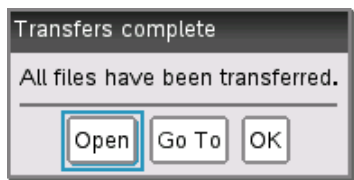
Forstå filoverføringer

Under en klasseøkt kan læreren sende filer til elevgrafregnerne og samle inn eller slette filer fra elevgrafregnerne.

Merk: Før klassen (økten) begynner, kan lærere konfigurere handlinger for å sende eller samle inn filer. Når du logger inn, blir filene sendt eller samlet inn. Hvis læreren setter opp handlinger for både å sende og samle inn filer, vil du bare se dialogboksen for den siste handlingen som er utført.

Åpne sendte filer

Når læreren sender en fil til grafregneren din, åpnes dialogboksen Overføringer fullført.



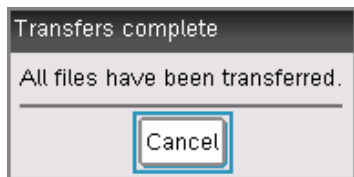
- ▶ Klikk på **Åpne** for å åpne filen. Hvis læreren sendte flere filer, åpner dette den siste filen på listen.

Merk: Filene blir mottatt alfabetisk etter navn, uansett i hvilken rekkefølge læreren sendte dem. Den siste filen fra listen er den siste alfabetiske filen.

- ▶ Klikk på **Gå til** for å gå til plasseringen filen ble sendt til på grafregneren. Filnavnet er merket. Du kan åpne filen eller navigere til en annen fil. Hvis læreren har sendt flere filer, markeres den siste alfabetiske filen i listen.
- ▶ Klikk **OK** for å lukke dialogboksen uten å åpne filen. Grafregneren din returnerer til tilstanden den var i da meldingen ble sendt.

Hente eller slette filer

Læreren din kan samle inn eller slette filer fra grafregneren din under en klasseøkt. Lærere kan for eksempel samle inn hjemmearbeid eller slette bestemte filer før en prøve. Når læreren samler inn eller sletter filer, mottar du en melding på grafregneren din.



- ▶ Klikk på **Avbryt** for å lukke meldingen.

Konfigurere grafregnere

Dette kapitlet inneholder informasjon du trenger for å:

- Vedlikeholde batteriene som brukes i grafregneren.
- Endre standardinnstillingene.
- Tilkoble en trådløs modul når grafregneren brukes i klasserommet.

Kontrollere batteristatus

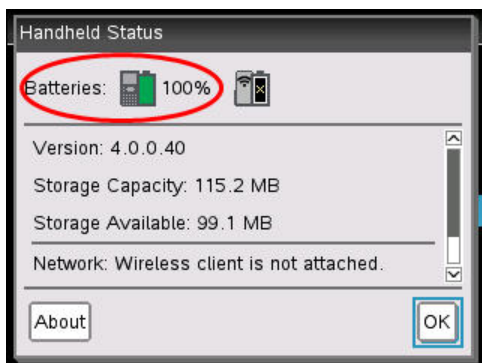
Slik kontrollerer du statusen for oppladbare batterier og AAA-batterier i en TI-Nspire™-grafregner:

1. Trykk på **[on]**.

Start-skjermbildet vises.

2. Trykk på **[5]** **[4]** (**Innstillinger > Status**).

Dialogboksen **Grafregners status** åpnes.



Batteristatusen vises her.

3. Klikk på **OK** eller trykk på **[enter]** for å lukke vinduet.

Merk: Fra et åpent dokument, trykk **[doc]** **[7]** **[4]** (**[doc]** > **Innstillinger & Status > Status**).

Lade opp grafregneren

For å lade det oppladbare TI-Nspire™ batteriet i en grafregner, koble den til en av følgende strømkilder:

- En standard USB-kabel som er tilkoblet en datamaskin
- En TI USB-vegglander (selges separat)
- En TI-Nspire™ CX dokkingstasjon hvis i et klasserommiljø

Hvor lang tid som trengs for å lade opp batteriet helt kan variere, men vanligvis tar dette ca. seks timer. Det er ikke nødvendig å ta det oppladbare TI-Nspire™ batteriet ut av grafregneren for å lade det opp. Du kan bruke grafregneren på normal måte mens den er koblet til en ladekilde.

Lade opp et batteri fra en datamaskin

Hvis du skal lade en grafregner fra en datamaskin, må en TI-Nspire™ USB-driver være installert. USB-drivere er standard med all TI-Nspire™ -programvare, som inkluderer:

- TI-Nspire™ CX Teacher Software
- TI-Nspire™ CX CAS Teacher Software
- TI-Nspire™ CX Student Software
- TI-Nspire™ CX CAS Student Software
- TI-Nspire™ CX Navigator™ Teacher Software
- TI-Nspire™ CX CAS Navigator™ Teacher Software

For å laste ned programvare som inkluderer en driver, gå til education.ti.com/software.

Forstå prioriteten for strømkilder

Når TI-Nspire™ oppladbare batteri er helt oppladet, bruker grafregneren strøm i denne rekkefølgen:

- Først og fremst fra en tilkoblet ekstern strømkilde, som f.eks.:
 - En datamaskin som er tilkoblet med en standard USB-kabel
 - En godkjent vegglander (selges separat)
- Deretter fra det oppladbare TI-Nspire™ batteriet

Kaste brukte batterier på en sikker og forskriftsmessig måte

Ikke ødelegg eller punkter batteriene. Ikke brenn batterier. Batteriene kan sprekke eller eksplodere og frigjøre farlige kjemiske stoffer. Kast batteriene i samsvar med lokale bestemmelser.

Endre grafregnerens innstillinger

Du kan bruke alternativene på Innstillinger-menyen til å endre eller vise følgende innstillinger:

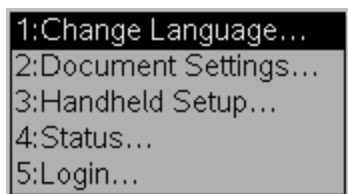
- Endre språk
- Innstillinger (Dokument og Grafer og geometri)
 - Definer eller gjenopprett innstillinger for åpne dokumenter og Kladdemark
 - Definer eller gjenopprett standardinnstillinger for grafregneren
- Grafregneroppsett
- Status

- Logg på

Merk: Ikke alle alternativene er tilgjengelige hele tiden. Utilgjengelige alternativer er deaktiverte.

Åpne Innstillinger-menyen

- ▶ Fra Start-skjermbildet, trykk på **5** eller bruk pekeplaten for å velge Innstillinger. Innstillinger-menyen åpnes.

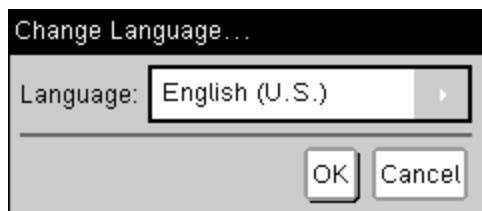


Endre foretrukket språk

Bruk følgende fremgangsmåte for å endre foretrukket språk:

1. Fra Start-skjermbildet, trykk på **5** eller velg **Innstillinger** for å åpne menyen.
2. Fra menyen, velg **Endre språk** eller trykk **1**.

Dialogboksen Endre språk åpnes.



3. Trykk på **▶** for å åpne rullegardinlisten.
4. Trykk på **▼** for å markere et språk. Trykk deretter på **↵** eller **enter** for å velge språket.
5. Trykk på **tab** for å markere knappen **OK**, og trykk på **↵** eller **enter** for å lagre valget.

Tilpasse oppsett av grafregneren

Med alternativene for oppsett av grafregneren kan du tilpasse alternativene i henhold til dine behov.

- Skriftstørrelse (liten, middels eller stor).

- Hvilemodus. (1, 3, 5, 10 eller 30 minutter).
 - Bruk dette alternativet for å forlenge batteriets levetid.
 - Standard er at systemet automatisk blir slått av etter tre minutter uten aktivitet.
- Gå i dvale (1, 2, 3, 4, 5 dager eller aldri).
 - Bruk dette alternativet for å forlenge batteriets levetid.
 - Når grafregneren går i dvalemodus, lagrer systemet arbeidet ditt i minnet.
 - Når du slår grafregneren på igjen, starter systemet opp igjen og åpner det lagrede arbeidet.

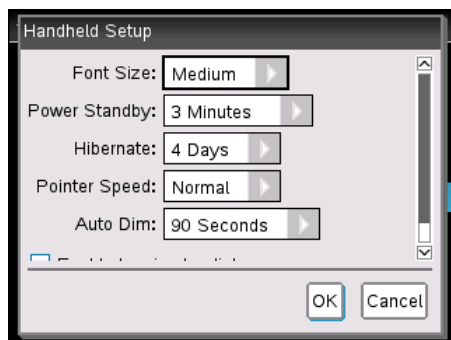
Merk: Kalkulatorer med «Dyp søvn»-funksjon vil bruke den i stedet for dvale.

- Pekerhastighet (langsom, normal eller rask).
- Auto-demp (30, 60, eller 90 sekunder, og to eller fem minutter).
- Aktivere tapping (lett banking) for å klikke.

Endre oppsettsalternativene for kalkulatoren

1. Fra **Start**-skjermen, klikk på **5** **3** (**Innstillinger > kalkulatoroppsett**).

Dialogboksen for grafregnerens oppsett åpnes.



2. Klikk på **tab** til ønsket kategori er uthevet.
3. Klikk på **▶** for å vise listen over mulige innstillinger.
4. Trykk på **▼** for å utheve ønsket innstilling.
5. Trykk på **⇩** eller **enter** for å velge den nye innstillingen.
6. Når du har foretatt alle innstillingene som passer til ditt behov, klikk på **tab** til **OK** utheves, og klikk på **⇩** eller **enter** for å bruke endringene.

Tilpasse dokumentinnstillinger

Dokumentinnstillingene kontrollerer hvordan grafregneren viser og tolker informasjon i TI-Nspire™-dokumenter og i Kladdemark. Alle tall, inkludert elementer i matriser og lister, vises i samsvar med dokumentinnstillingene. Du kan når som helst endre standardinnstillingene, og du kan også angi egne innstillinger for et bestemt dokument.

Dokumentinnstillinger og mulige verdier for disse er oppført i tabellen under.

Felt	Verdier
Vis sifre	Flytende Flytende1 - Flytende12 Fast0 - Fast12
Vinkel	Radian Grad Gradianer
Eksponentielt format	Normal Vitenskapelig Teknisk
Reell eller kompleks	Reelt Rektangulær Polar
Beregningsmodus	Automatisk CAS: Eksakt Tilnærmet Merk: Automatisk modus viser et svar som ikke er et helt tall som en brøk, bortsett fra når et desimaltall brukes i oppgaven. Eksakt modus (CAS) viser et svar som ikke er et helt tall som en brøk eller på symbolsk form, bortsett fra hvis et desimaltall er brukt i oppgaven.
CAS-modus	På Eksakt aritmetisk Av Merk: På støtter CAS-funksjoner og symbolmanipulering. Eksakt aritmetikk støtter eksakte resultater når det gjelder stablede brøker, π , og r . Av deaktiverer CAS og eksakte resultater.
Vektorformat	Rektangulær Sylindrisk Sfærisk
Grunntall	Desimal

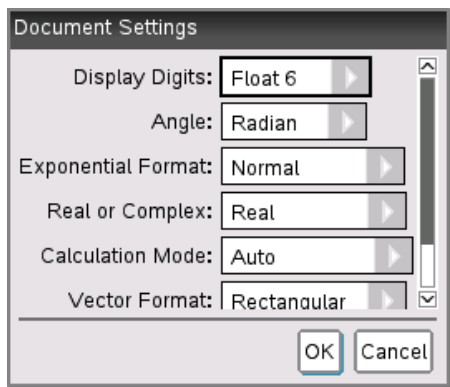
Felt	Verdier
	Heksades Binær
Enhetssystem (CAS)	SI NO

Endre standard dokumentinnstillinger

Bruk følgende fremgangsmåte hvis du vil definere de generelle innstillingene for TI-Nspire™-dokumenter og Kladdeark.

1. Lagre og lukke alle åpne dokumenter.
2. Fra Start-skjermen, klikk på **5** **2** (**Innstillinger > Dokumentinnstillinger**).

Dialogboksen for dokumentinnstillinger åpnes.





3. Trykk på **tab** for å gå gjennom listen over innstillinger. Trykk på **▲** for å gå tilbake gjennom listen.

En tykk strek rundt en boks viser at den er aktiv.

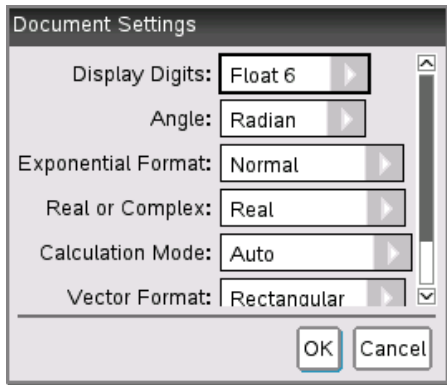
4. Trykk på **▶** for å åpne rullegardinlisten og vise verdiene for hver innstilling.
5. Klikk på **▲**- og **▼**-tastene for å markere det ønskede alternativet, og så på **↵** eller **enter** for å velge verdien.
6. Klikk på **OK** for å lagre innstillingene som standardinnstillinger som skal gjelde for alle TI-Nspire™-dokumenter og for Kladdeark.










Endre innstillinger i et TI-Nspire™-dokument

Bruk følgende fremgangsmåte hvis du vil endre de generelle innstillingene for et åpent TI-Nspire™-dokument. Innstillingene vil også gjelde for Kladdemark og brukes som standardinnstillingen for alle nye dokumenter.

1. Fra et åpent dokument, klikk på  **5** **2** ( > **Innstillinger** > **Dokumentinnstillinger**).

Dialogboksen for dokumentinnstillinger åpnes.



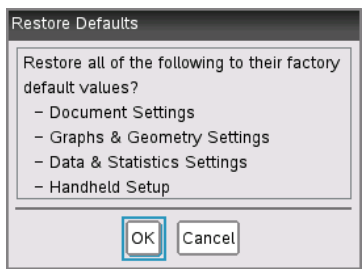
2. Trykk på  for å gå gjennom listen over innstillinger. Trykk på  for å gå tilbake gjennom listen.
En tykk strek rundt en boks viser at den er aktiv.
3. Når du kommer til ønsket innstilling, trykk på  for å åpne rullegardinlisten og vise verdiene for hver innstilling.
4. Klikk på - og -tastene for å markere det ønskede alternativet, og klikk på  eller  for å velge verdien.
5. Klikk på **OK** eller klikk på  eller  for å bruke de nye innstillingene på det åpne dokumentet, og for å lagre dem som standardinnstillinger for alle nye dokumenter og Kladdemark.

Gjenopprette dokumentinnstillinger

Bruk følgende fremgangsmåte hvis du skal gjenopprette de opprinnelige fabrikkinnstillingene for åpne eller nye dokumenter, og for Kladdemark.

1. Fra Start-skjermen, klikk på **5** **8** (**Innstillinger** > **Gjenoppsett fabrikkinnstillinger**).

Dialogboksen Gjenoppsett standardinnstillinger åpnes.



2. Klikk på **OK** for å gjenopprette de opprinnelige fabrikkinnstillingene.
3. Trykk på **esc** eller klikk på **Avbryt** for å gå tilbake til **Hjem**-skjermen uten å gjøre endringer.

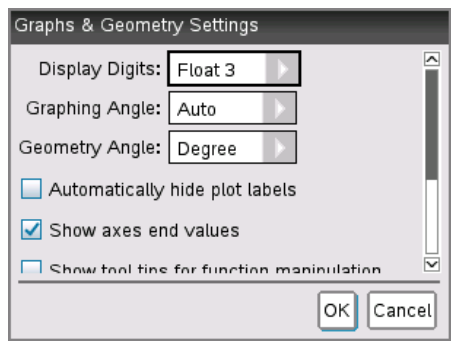
Tilpasse innstillinger i Grafer & Geometri

Innstillinger for Grafer og geometri kontrollerer hvordan informasjon vises i åpne oppgaver og i etterfølgende nye oppgaver. Når du tilpasser applikasjonsinnstillinger, blir valgene du gjør aktivert som standardinnstillinger for alt arbeid i applikasjonene, Grafer og Geometri.

Utfør følgende trinn for å endre innstillingene i Grafer & Geometri og lagre disse innstillingene som standardinnstillinger for alle nye grafer og geometridokumenter og Kladdeark.

1. Åpne et dokument med Grafer- eller Geometri-applikasjonen aktiv.
2. Klikk på **menu** **9** (**menu** > **Innstillinger**).


Dialogboksen for «Innstillinger for Grafer & Geometri» åpnes.



3. Trykk på **tab** for å gå gjennom listen over innstillinger. Klikk på **▶** for å åpne rullegardinlisten og vise verdiene for hver innstilling.

Felt	Verdier
Vis sifre	Automatisk

Felt	Verdier Flytende Flytende1 - Flytende12 Fast0 - Fast12
Grafisk vinkel	Automatisk Radian Grad Gradianer
Geometrisk vinkel	Automatisk Radian Grad Gradianer

- Klikk på ▼ for å vise verdiene, og trykk deretter på  eller for å velge en verdi.
- I den nedre halvdel av dialogboksen, merk av i en avmerkbingsboks for å aktivere et alternativ eller fjern avmerkingen for å deaktivere et alternativ.

Kontrollboks	Funksjon når markert
Skjul plottmerkene automatisk	Plottmerkene vises kun når du velger eller griper et plott, eller lar markøren gli over det.
Vis aksenes endeverdier	Viser en numerisk etikett ved den laveste og høyeste verdien som er synlig på en akse.
Vis verktøytips for funksjonsmanipulasjon	Viser nyttig informasjon mens du manipulerer funksjonsgrafene.
Finn punkt av interesse automatisk	Viser null, minima og maksima for graftegnede funksjoner og objekter under sporing av en funksjonsgraf.
Fremtving geometriske trekantvinkler til heltall	Begrenser vinklene til en trekant til heltallverdier mens du oppretter eller redigerer trekanten. Denne innstillingen kan kun brukes i Geometri-visning med enheten Geometrisk vinkel stilt til Grad eller Gradian. Denne kan ikke brukes for analytiske trekanter i Grafisk visning eller analytiske trekanter i det analytiske vinduet i Geometri-visning. Denne innstillingen påvirker ikke eksisterende vinkler. Den kan heller ikke brukes ved konstruksjon av en trekant basert på tidligere innsatte punkter. Som standard er denne innstillingen deaktivert.

Kontrollboks	Funksjon når markert
merking av punkter	<p>Gjelder for etiketter (A, B, \dots, Z, A_1, B_1 og så videre) til punkter, linjer og hjørner på geometriske figurer mens du tegner dem. Merkesekvensen starter ved A for hver side i et dokument. Som standard er denne innstillingen deaktivert.</p> <p>Merk: Hvis du oppretter et nytt objekt som bruker eksisterende, umerkede punkter, blir disse punktene ikke merket automatisk i det fullførte objektet.</p>

6. Velg ett av følgende alternativer:

- For å bruke innstillingene bare for det åpne dokumentet, klikk på **OK**.
- Klikk på **Avbryt** for å lukke dialogboksen uten å gjøre endringer.

Vise grafregnerstatus

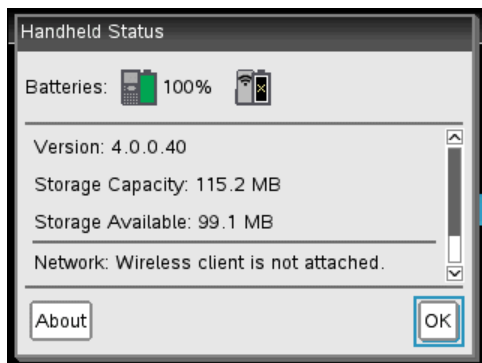
Skjermen for grafregnerstatus inneholder følgende informasjon om grafregnerens aktuelle status:

- Batteristatus for de oppladbare batteriene
- Programvareversjon
- Lagringskapasitet og tilgjengelig lagringsplass
- Nettverk (hvis relevant)
- Elevens påloggingsnavn og om du er pålogget
- Om

Åpne grafregnerens statusskjerm

1. Trykk på **5** **4** (**Innstillinger > Status**) i startskjermbildet.

Skjermbildet Grafregnerstatus åpnes.



2. Klikk på **OK** for å lukke grafregnerens statusskjerm.

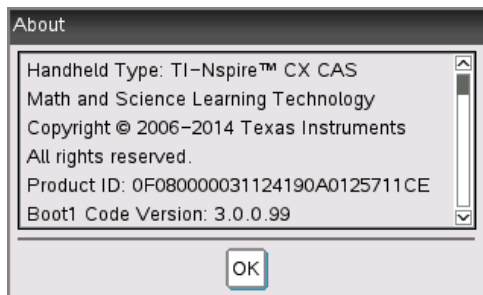
Vise grafregnerdetaljer

Skjermbildet Om viser mer informasjon om grafregnertype, versjon av operativsystemet (OS) og produkt-ID.

1. Trykk på **5** **4** (**Innstillinger > Status**) i startskjermbildet.

Skjermbildet **Grafregnerstatus** åpnes.

2. Klikk på **Om** for å vise detaljer om grafregneren.



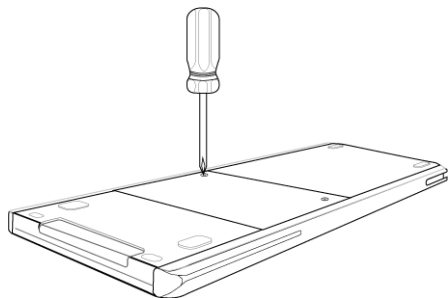
3. Klikk på **OK** for å lukke dialogboksen Om.
4. Velg **OK** for å gå tilbake til startskjermbildet.

Skifte ut TI-Nspire™ oppladbare batterier

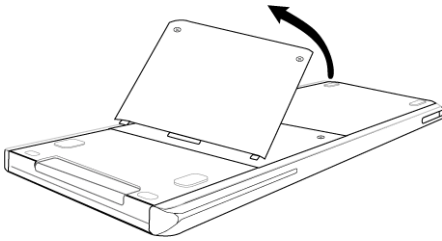
Når du skifter ut batteriet, må du fullføre følgende trinn for å sette det oppladbare batteriet på plass i TI-Nspire™ grafregneren.

Merk: Det er ikke sikkert at din grafregner er nøyaktig lik disse illustrasjonene. Noen modeller bruker et batteri med en kontakt festet med ledninger. Andre modeller bruker et batteri med kontakten innebygd i batteriet.

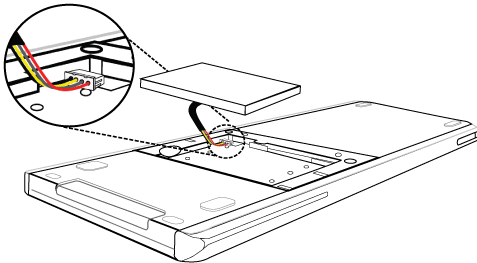
1. Bruk en liten skrutrekker for å løsne dekselet på baksiden av grafregneren.



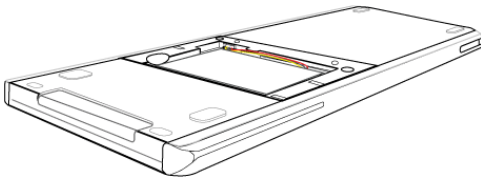
2. Fjern dekselet.



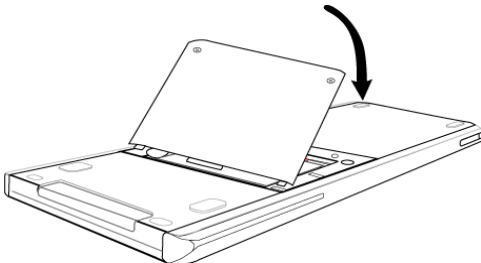
3. Ta ut det gamle batteriet.
4. (Kreves kun hvis det gamle batteriet har en hvit kontakt festet med ledninger) Sett kontakten til det nye batteriet inn i pluggen plassert på toppen av batterirommet. Før ledningen inn i "huset" for å feste den.



5. Sett det oppladbare batteriet inn i batterirommet.



6. Sett på plass bakdekslet igjen og fest med en skrutrekker.



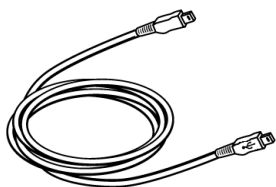
Koble til grafregnere og overføre filer

Dette kapitlet beskriver hvordan du kobler en TI-Nspire™ CX grafregner til en annen, hvordan du kobler grafregnere til en datamaskin, og hvordan du overfører filer mellom dem.

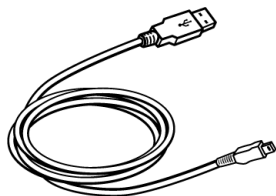
TI-Nspire™-grafregnerne har en USB-port som gjør det mulig å koble den til en annen TI-Nspire™-grafregner eller til en datamaskin.

Koble til grafregnere

Du kan bruke USB-kabler for å koble til to TI-Nspire™ grafregnere, eller for å koble en TI-Nspire™-grafregner til en datamaskin.

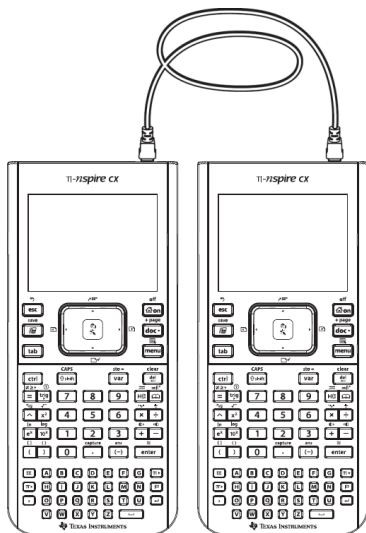


Mini-USB-kabel for TI-Nspire™ grafregner for å koble samme to TI-Nspire™ grafregnere.



TI-Nspire™ USB-kabel for å koble grafregner til datamaskin.

Koble sammen to TI-Nspire™-grafregnere med mini-USB-kabel



USB-porten er plassert øverst på TI-Nspire™ CX-grafregneren, på høyre side når du holder grafregneren med skjermen vendt mot deg.

1. Sett den ene enden av mini-USB-kabelen inn i USB-porten.
2. Sett den andre enden av kabelen inn i USB-porten på mottakerens grafregner.

Koble TI-Nspire™-grafregneren til en datamaskin

1. Sett mini-USB-enden av kabelen godt inn i porten øverst på kalkulatoren.
2. Sett USB-enden av kabelen godt inn i USB-porten på datamaskinen.

Overføre filer mellom kalkulatorer

Du kan sende dokumenter, operativsystem-filer (OS) og mapper til en annen TI-Nspire™ handheld.

Merk: TI-Nspire™ CX kalkulatorer må kjøre v4.5.1 eller en senere versjon av OS-en for å overføre til eller fra TI-Nspire™ CX II kalkulatorer.

Regler for overførsel av filer og mapper




- Du kan overføre dokumenter og OS-filer.
- Operativsystemer kan ikke utveksles mellom ulike typer grafregnere. Du kan for eksempel ikke overføre et CAS-operativsystem til en grafregner som ikke er CAS-kompatibel.
- Hvis du sender et dokument med samme navn som et dokument som allerede eksisterer på den mottakende kalkulatoren, vil dokumentet bli gitt et nytt navn. Systemet tilføyer et tall til navnet for å gjøre navnet unikt. Hvis for eksempel Minedata allerede eksisterer på mottakende kalkulator, vil den få navnet Minedata (2).

Både senderens og mottakerens grafregnere vil vise en melding om det nye navnet.

- Et filnavn kan bestå av maksimalt 255 tegn, inkludert hele banen. Hvis en overført fil har det samme navnet som en eksisterende fil på mottakerens håndholdte og filnavnet består av 255 tegn, vil navnet på filen som overføres bli kuttet slik at programvaren kan følge prosedyren for å gi nytt navn, slik det er beskrevet i forrige punkt.
- Alle variabler som er knyttet til dokumentet som overføres, blir overført sammen med dokumentet.
- Overføringer tidsavbrytes etter 30 sekunder.

Forsiktig: Noen eldre TI-Nspire™ handheld kan ikke motta mapper; kun filer. Hvis du mottar en feilmelding når du sender til en eldre TI-Nspire™ handheld, se *Vanlige feil og meldinger*.

Sende et dokument eller en mappe til en annen håndholdt

1. Sørg for at de to grafregnerne er koblet sammen.
2. Åpne fyllereren Mine dokumenter, og finn frem til filen eller mappen du vil overføre.
3. Trykk på tastene ▲ og ▼ på tastaturet for å markere dokumentet eller mappen du vil sende.
4. Klikk på    for å velge **Send** fra Dokumenter-menyen.

5. Filoverføringen begynner. En fremdriftslinje viser statusen til overførselen. Hvis du vil avbryte overføringen mens den utføres, kan du trykke på Avbryt-knappen i Sender... -dialogboksen.

Etter en vellykket overføring, vil meldingen

«<Folder / File name> overført som <Folder / File name>.» vises. Hvis filen måtte navngis på nytt på den mottakende kalkulatoren, vises det nye filnavnet i meldingen.




Motta et dokument eller en mappe

Ingen handling er påkrevd av mottakende TI-Nspire™ handheld. Grafregnerne blir automatisk aktivert når kabelen kobles til portene.

Etter en vellykket overførsel kommer meldingen «<Folder / File name> mottatt.» vises. Hvis filen måtte navngis på nytt, vises det nye filnavnet i meldingen.


Forsiktig: Noen eldre TI-Nspire™ handheld kan ikke motta mapper; kun filer. Hvis du mottar en feilmelding når du sender til en eldre TI-Nspire™ handheld, se *Vanlige feil og meldinger*.

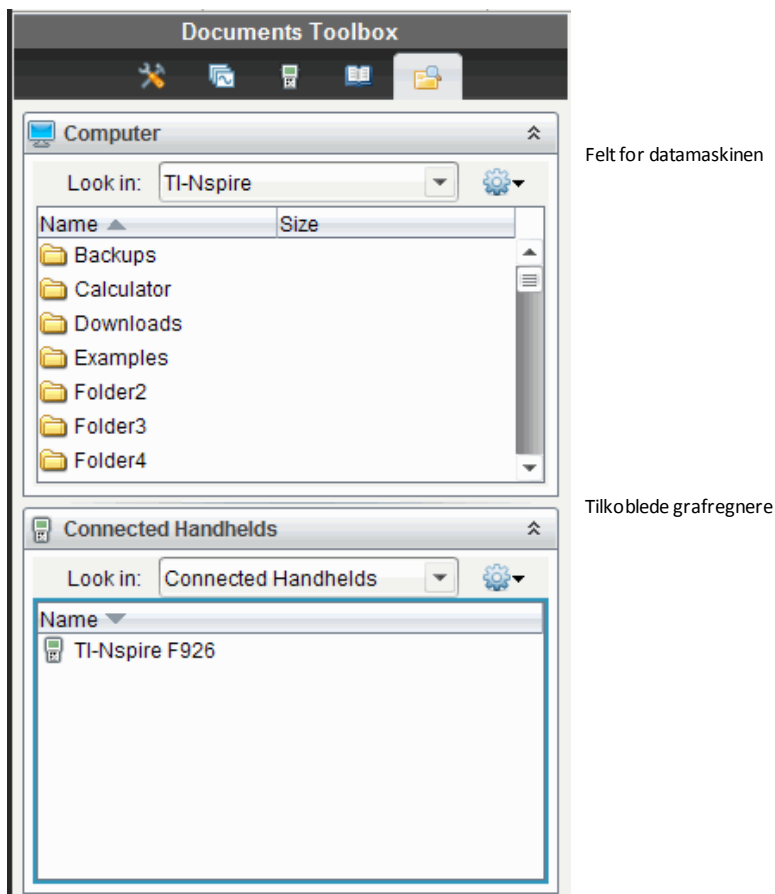
Avbryt overføring

1. Hvis du vil avbryte en overføring før den er ferdig, trykk på **Avbryt** i dialogboksen på kalkulatoren du sender fra. Brukerne til begge kalkulatorene kan også trykke på  .
2. Trykk på  eller  for å avbryte meldingen om kommunikasjonsfeil.

Overføre filer mellom datamaskiner og grafregnerne

I arbeidsområdet for dokumenter kan lærere og elever bruke “dra og slipp”-metoden for rask overføring av filer og mapper fra en datamaskin til en grafregner, eller overføring av filer fra en grafregner til en datamaskin.

1. Koble grafregneren til datamaskinen med en standard A til mini-B USB-kabel.
2. I programmet TI-Nspire™, åpne arbeidsområdet for dokumenter.
3. I dokumentverktøykassen, klikk på  for å åpne Utforsk innhold.



4. Finn frem til mappen som inneholder filen du vil overføre.

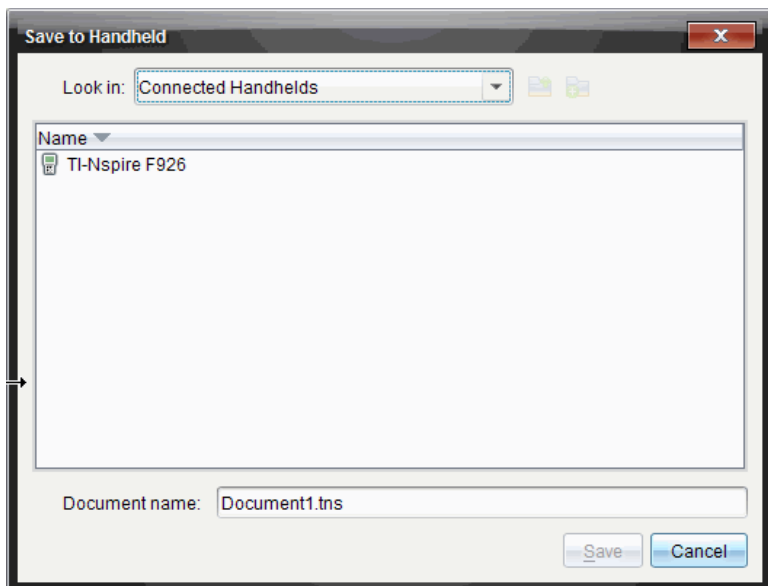
- Hvis du skal overføre en fil fra en grafregner til datamaskinen, kan du “dra og slippe” filen på en mappe i datamaskinfeltet.
- Hvis du skal overføre en fil fra datamaskinen til en grafregner, kan du “dra og slippe” filen på en mappe i en tilkoblet grafregner.

Merk: De som bruker lærerversjonen av programvaren TI-Nspire™ CX eller TI-Nspire™ CX Navigator™ kan også bruke alternativene i innholdsarbeidsområdet til å overføre filer fra en grafregner til en datamaskin.

Bruke alternativet Lagre til grafregner

I arbeidsområdet for dokumenter kan du også bruke alternativet Lagre til grafregner på Fil-menyen for å overføre en fil til en tilkoblet grafregner når du vil lagre en fil i en bestemt mappe på grafregneren.

1. Sørg for at grafregneren er koblet til datamaskinen.
2. I datamaskinfeltet, naviger til mappen hvor filen er plassert.
3. Velg filen.
4. Velg **Fil > Lagre til grafregner**. Vinduet Lagre til grafregner åpnes.



5. Dobbeltklikk på grafregnerens navn, og finn frem til mappen der du vil lagre filen.
6. Klikk på **Lagre**. Filen lagres i den valgte mappen, og vinduet Lagre til grafregner lukkes.

Håndtere feil som skyldes sending av mapper

Hvis du mottar en feilmelding etter et sendeforsøk, kan det bety at den håndholdte mottakerkalkulatoren har et operativsystem som ikke støtter overføringen. For å løse dette problemet, bør du oppdatere OS-et på mottakergrafregneren og prøve å sende på nytt.

Vanlige feil og meldinger

Vises på	Melding og betydning
Avsenderens	«Denne mappestrukturen støttes ikke på den håndholdte

Vises på grafregner	<p>Melding og betydning</p> <p>mottakerkalkulatoren. OS-et på mottakerkalkulatoren må kanskje oppdateres. Det kan du gjøre ved å velge Send OS på menyen Mine dokumenter.»</p> <p>OK</p>
	<p>Hvis du får en feilmelding mens du sender en mappe til en eldre TI-Nspire™ handheld, kan du prøve å oppdatere OS på den mottakende kalkulatoren. Hvis feilen vedvarer, må du kanskje sende filene individuelt.</p>
Avsenderens grafregner	<p>«Overføringen mislyktes. Kontroller kabelen og prøv på nytt.»</p> <p>OK</p>
	<p>Denne meldingen vises hvis kabelen ikke er koblet til kommunikasjonsporten på avsenderens grafregner. Trekk ut kabelen og sett den inn igjen på nytt, og prøv å overføre dokumentet på nytt.</p> <p>Klikk OK for å avbryte overføringsmeldingen.</p> <p>Merk: Det er ikke sikkert at avsenderens grafregner viser denne meldingen. Den kan i stedet vise meldingen BUSY (OPPTATT) helt til du avbryter overføringen.</p>
Avsenderens grafregner	<p>«Mottakeren har ikke nok minne for filoverføringen.»</p> <p>OK</p>
	<p>Denne meldingen indikerer at mottakerens kalkulator ikke har nok tilgjengelig minne til å motta filen som overføres.</p> <p>Mottakeren må frigjøre plass på grafregneren for å kunne motta den nye filen. Hvis du vil gjøre dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slett filer du ikke trenger lenger. • Lagre filene på en PC slik at du kan hente dem frem igjen senere og slett dem deretter fra TI-Nspire™ handheld.
Avsenderens grafregner	<p>«<folder>/<filename> overført som <folder>/<filnavn(#)>.»</p>
	<p>Denne meldingen vises når en vellykket overføring er ferdig, men filen som ble overført måtte få et nytt navn, fordi det allerede eksisterte en fil på mottakerens grafregner med det opprinnelige navnet. Den overførte filen fikk et nytt navn ved at det ble lagt til et tall etter navnet. Nye navn med tall begynner alltid med (2) og kan økes i trinn på ett, etter behov.</p>
Avsenderens grafregner	<p>«<folder>/<filename> overført som <folder>/<new filename>.»</p>
	<p>Denne indikerer at det ble opprettet en ny mappe på mottakerens grafregner som skal inneholde det overførte dokumentet.</p>
Mottakerens grafregner	<p>«<folder>/<filename(x)> mottatt.»</p>
	<p>Denne meldingen indikerer at mottakerens grafregner inneholder et dokument med samme navn som dokumentet som sendes.</p>
Mottakerens grafregner	<p>«<new folder>/<new filename> mottatt.»</p>
	<p>Denne meldingen indikerer at en ny mappe er opprettet der det overførte dokumentet vil bli plassert.</p>
Mottakerens	<p>«Overføringen mislyktes. Kontroller kabelen og prøv på</p>

Vises på grafregner	Melding og betydning
	nytt.» OK
	Denne meldingen indikerer at kablen ikke er skikkelig koblet til kommunikasjonsporten på mottakerens grafregner. Trekk ut kablen og sett den inn igjen, og prøv deretter å overføre på nytt. Klikk OK for å avbryte overføringsmeldingen.

Filbehandling




TI-Nspire™ CX II Handheld er utstyrt med 128 MB Flash-minne. Operativsystemet bruker deler av det minnet, og ved å lagre nye dokumenter på den håndholdte kalkulatoren reduseres den tilgjengelige lagringsplassen ytterligere over tid. For å unngå eller løse problemer relatert til lagringsplass, bruk en av de følgende alternativene:

- Slette dokumenter og mapper du ikke bruker lenger.
- Sikkerhetskopiere filer og mapper til en annen håndholdt kalkulator eller datamaskin.
- Tilbakestille minnet (reset). Da sletter du ALLE filer og mapper på grafregneren.

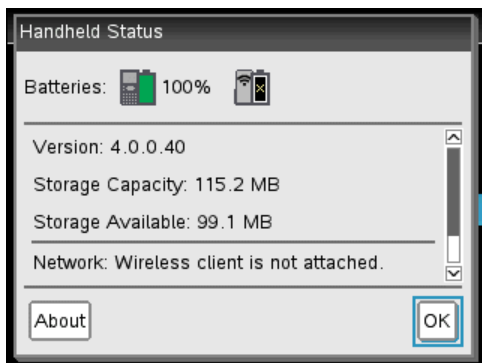
Kontroller tilgjengelig minne

Fullfør de følgende stegene for å se mengden minne (i bytes) som er tilgjengelig på din kalkulator.

1. I startskjermbildet, velg **Status** i menyen **Innstillinger**.

Klikk på  **on**  .

Statusvinduet for grafregneren åpnes.





2. Se feltet **Tilgjengelig minne** for å finne ut hvor mye minne som er tilgjengelig på kalkulatoren.
3. Velg **OK** for å gå tilbake til startskjermbildet.



Frigjør minne

Når du skal frigjøre minne, må du slette dokumenter og/eller mapper fra kalkulatoren. Hvis du vil bevare disse dokumentene og mappene for senere bruk, kan du overføre dem til en annen kalkulator eller til en datamaskin ved hjelp av TI-Nspire™-programvaren.

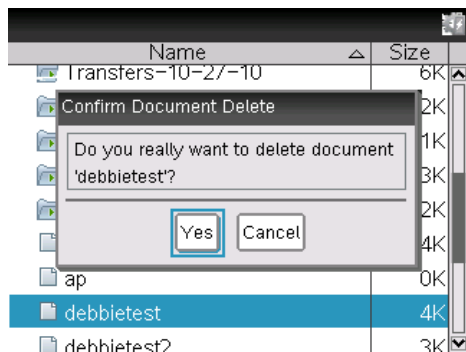
Slette filer fra kalkulatoren

1. Klikk på  **on** **2** for å åpne filutforskeren **Mine dokumenter**.
2. Press **▲** eller **▼** for å velge mappen eller dokumentet du vil slette.
3. Trykk på .

—eller—

Trykk på   **6**.



Det åpnes en dialogboks, som ber deg om å bekrefte slettingen.





4. Trykk på  for å bekrefte eller på  for å avbryte.

Mappen/dokumentet slettes permanent fra grafregneren.

Sikkerhetskopierer filer fra en annen kalkulator

1. Koble sammen de to grafregnerne med USB-til-USB-kabelen
2. Klikk på  **on** **2** for å åpne **Mine dokumenter** på kalkulatoren du sender fra.
3. Trykk på tastene **▲** og **▼** på tastaturet for å markere dokumentet du vil sende.
4. Trykk på , og velg **Send**.

—eller—


Trykk på   **2**.

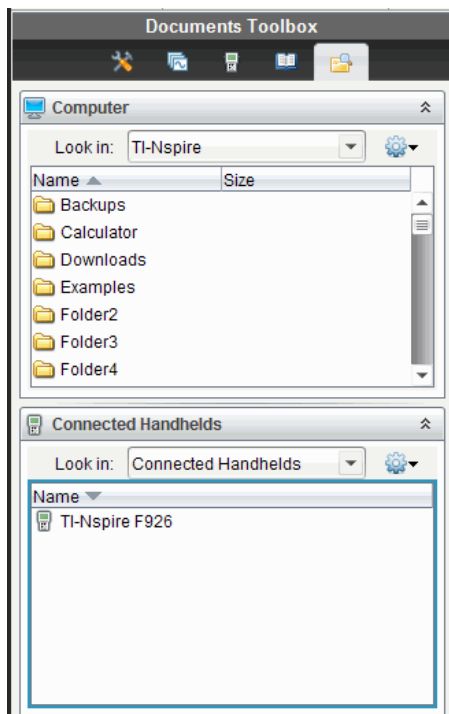
5. Når filoverføringen er fullført, vises en melding på skjermen til kalkulatoren som har mottatt filene.

Overføre filer til en datamaskin

Bruk TI-Nspire™-programvaren for å overføre filer og mapper fra en kalkulator til en datamaskin.

1. Koble kalkulatoren til datamaskinen med en standard A til mini-B USB-kabel.

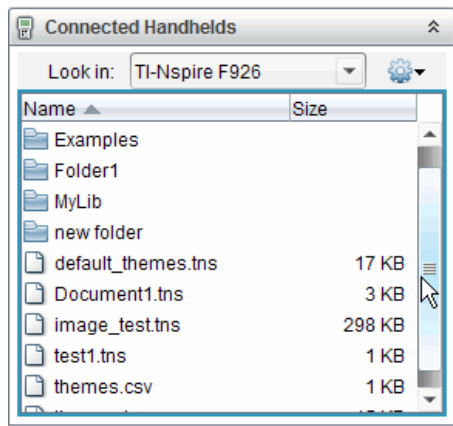
2. Åpne arbeidsområdet for dokumenter i TI-Nspire™-programvaren.
3. I Verktøy, klikk på  for å åpne utforskeren for innhold.



Felt for datamaskinen

Felt for de tilkoblede grafregnerne

4. Naviger til mappen der du vil lagre filene i datamaskinfeltet.
5. I feltet for de tilkoblede grafregnerne, dobbeltklikker du på grafregnerens navn for å vise mappene og filene på grafregneren.



6. Velg filen eller mappen du vil lagre på datamaskinen.
 - Klikk på filen for å velge én fil eller mappe om gangen.
 - For å velge alle filene på kalkulatoren, velg den første filen, hold nede **Shift**-tasten, og velg den siste filen eller mappen på listen.
 - Hvis du skal velge vilkårlige filer, velg den første filen, hold nede **Ctrl**-tasten, og velg så resten av filene.

Merk: Hvis du velger flere filer, lagres de som en øktgruppe (.tilb-fil).

7. Dra filene til mappen i datamaskinfeltet.

—eller—

Velg **Fil > Lagre som**.

Filene kopieres til mappen på datamaskinen.





8. Kontroller at filene du trenger er tilgjengelige på datamaskinen før du sletter filene fra kalkulatoren.

Merk: De som bruker TI-Nspire™ CX Teacher Software eller TI-Nspire™ CX Navigator™ Teacher Software kan også bruke alternativene i innholdsarbeidsområdet til å overføre filer fra en kalkulator til en datamaskin.

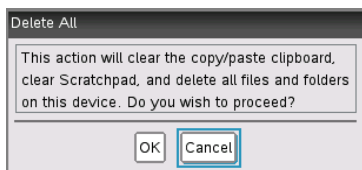
Tilbakestill minne

Denne prosedyren vil slette ALLE filer og mapper på grafregneren.

ADVARSEL: Denne handlingen vil tømme det som er kopiert/limt inn i utklippstavlen, samt slette alle brukeropprettede filer og mapper fra grafregneren. Denne handlingen kan ikke angres. Før du fortsetter, bør du vurdere å frigjøre tilstrekkelig minne ved å slette kun utvalgte data.

1. Når du har bekreftet at du vil slette alle filer, klikk på  **on**  for å åpne **Mine dokumenter** i filutforskeren.
2. Trykk på  for å åpne kontekstmenyen.
3. Velg **Slett alt.**
—eller—
Trykk på .

Dialogboksen Slett alt åpnes.



4. Klikk på **OK** for å bekrefte at du vil tømme minnet i den håndholdte.

Oppdatere grafregnerens operativsystem

For å dra nytte av de nyeste oppdateringene og funksjonene for grafregnere, bør du laste ned de nyeste operativsystemfilene fra websiden Education Technology (education.ti.com). Du kan oppdatere operativsystemet (OS) på TI-Nspire™-grafregnere ved å bruke en datamaskin og følgende programvare:

- TI-Nspire™ CX Teacher Software
- TI-Nspire™ CX Student Software
- TI-Nspire™ CX CAS-Teacher Software
- TI-Nspire™ CX CAS-Student Software
- TI-Nspire™ CX Navigator™-Teacher Software
- TI-Nspire™ CX CAS Navigator™ Teacher Software

I klasserommet kan du bruke TI-Nspire™-dokkingstasjonene til å oppgradere operativsystemet på flere grafregnere samtidig.




Du kan også overføre operativsystemet fra en TI-Nspire™-grafregner til en annen, eller fra en TI-Nspire™ CX-grafregner til en annen. Det er imidlertid ikke mulig å overføre operativsystemet fra en type grafregner til en annen type grafregner. Du kan ikke overføre et CAS-operativsystem til en grafregner som ikke er CAS-kompatibel, og du kan ikke overføre operativsystemet fra en TI-Nspire™-grafregner til en TI-Nspire™ CX-grafregner.

Det du Trenger å vite

- Hvis det ikke er nok plass i mottakerens grafregner for oppgraderingen, vises en melding. For mer informasjon, se *Filadministrasjon*.
- Oppgradering av OS fører ikke til at noen brukerdokumenter blir slettet. Det eneste tilfellet dokumenter kan påvirkes under en OS-installering, er hvis mottakerens grafregner har et defekt OS. I en slik situasjon kan dokumentene bli påvirket av OS-gjenopprettingen. Det er alltid lurt å sikkerhetskopiere viktige dokumenter og mapper før du installerer et oppdatert operativsystem.

Før du begynner

Før du begynner å laste ned en operativsystemoppdatering, bør du forsikre deg om at batteriene er minst 25 % ladet.

- ▶ For å kontrollere statusen til det oppladbare batteriet i TI-Nspire™ CX handhelds, klikk på    for å åpne dialogboksen om **Kalkulator-status**.

Når grafregneren er i modus for OS-nedlastning, fungerer ikke funksjonen Automatic Power Down™ (APD™). Hvis du lar grafregneren stå i nedlastingsmodus en stund før du starter selve nedlastingen, kan batteriene gå tomme for strøm. I så fall må du skifte eller lade batteriene før du laster ned operativsystemet.


Finne oppgraderinger av operativsystemet

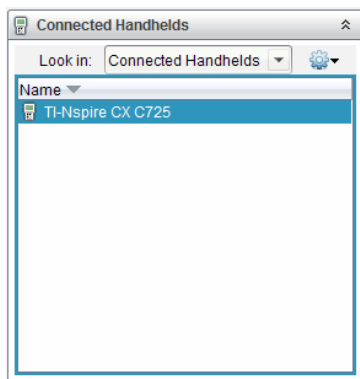
Hvis du vil ha oppdatert informasjon om tilgjengelige OS-oppgraderinger, kan du besøke nettsiden til Texas Instruments på education.ti.com.

Du kan laste ned en OS-oppgradering fra nettsiden til Texas Instruments til en PC og bruke en USB-kabel til å installere operativsystemet på din TI-Nspire™-grafregner. Du trenger en Internettforbindelse og riktig USB-kabel for å laste ned en oppdatering.

Søke etter OS-oppdateringer for grafregneren

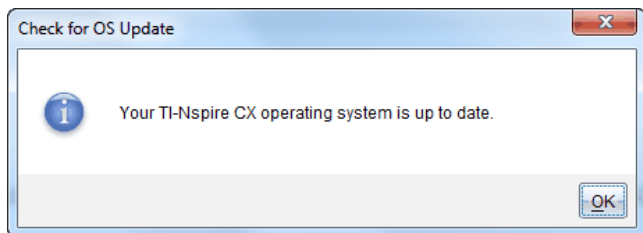
Når du bruker TI-Nspire™-programvare, kan du raskt finne ut om grafregnerens operativsystem er oppdatert når grafregneren er koblet til en datamaskin.

1. Åpne TI-Nspire™-programvaren og sørg for at grafregneren er koblet til datamaskinen.
2. I arbeidsområdet for dokumenter, klikk på  for å åpne Utforsk innhold.
3. Velg en tilkoblet grafregner i grafregnerfeltet.



4. Velg Hjelp > Se etter OS-oppdatering for grafregner.

- Hvis operativsystemet er oppdatert, vises dialogboksen Se etter OS-oppdatering for grafregner for å angi at operativsystemet på grafregneren er oppdatert.





- Hvis operativsystemet ikke er oppdatert, inneholder dialogboksen en melding om at det finnes en ny versjon av operativsystemet.

5. Klikk på **Ok** for å lukke dialogboksen.

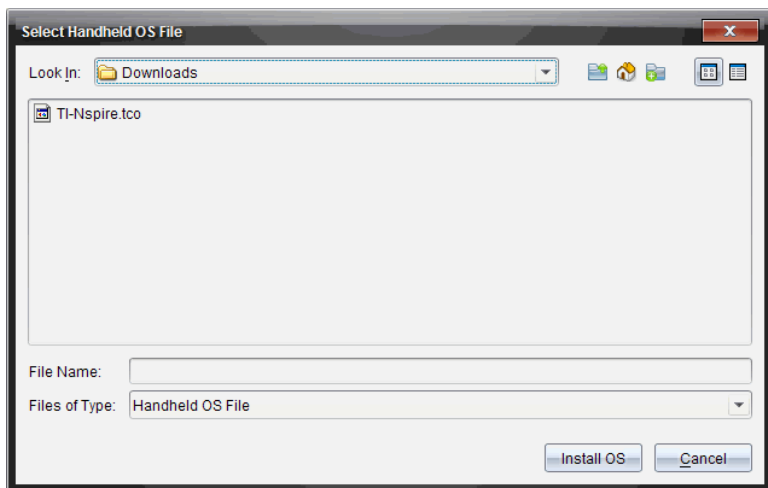
Oppgradere operativsystemet

I TI-Nspire™-programvaren kan du velge å oppgradere operativsystemet på en tilkoblet grafregner fra følgende arbeidsområder og menyer:

- I alle versjoner av programvaren kan du velge **Hjelp > Se etter OS-oppdatering for grafregner**. Velg en tilkoblet grafregner i Utforsk innhold for å aktivere dette alternativet. Hvis operativsystemet i grafregneren ikke er oppdatert, informerer dialogboksen om at det finnes en oppdatert versjon av operativsystemet. Følg anvisningene for å oppdatere operativsystemet.
- I alle versjoner av TI-Nspire™-programvaren kan du bruke alternativene i arbeidsområdet for dokumenter:
 - Åpne Utforsk innhold, velg navnet på grafregneren, klikk på  og velg **Installer OS**.
—ELLER—
 - Velg **Verktøy > Installer grafregner-OS**.
- De som bruker lærerversjonene av TI-Nspire™-programvaren kan bruke alternativene i arbeidsområdet for innhold:
 - I Ressurser-feltet, høyreklikk på navnet på en tilkoblet grafregner, og vleg **Installer grafregner-OS**.
—ELLER—
 - Velg navnet på grafregneren i forhåndsvisningsfeltet, klikk på  i forhåndsvisningsfeltet, og velg **Installer grafregner-OS**.
—ELLER—
 - Høyreklikk på grafregnerens navn, og velg **Installer grafregner-OS**.

Fullføre OS-oppgraderingen

Når du velger å oppdatere operativsystemet på en grafregner, vises dialogboksen Velg OS-fil for grafregner.



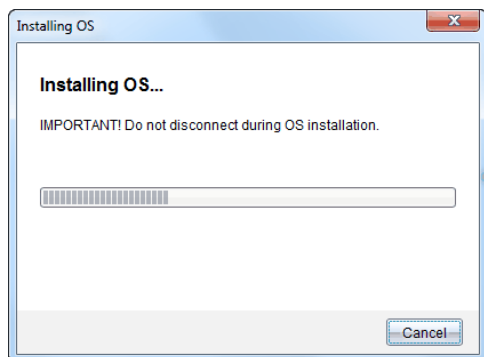
Filen som vises for valg er som standard den filtypen som trengs for den valgte grafregneren.

1. Velg OS-filen:

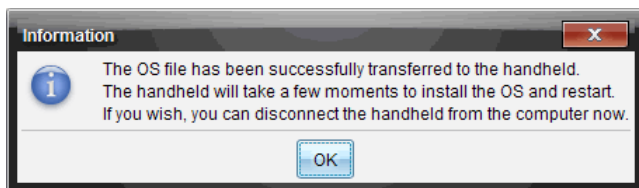
- Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™ CX-grafregner, velg TI-Nspire.tco
- Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™ CX CAS-grafregner, velg TI-Nspire.tcc
- Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™-grafregner, velg TI-Nspire.tno
- Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™ CAS-grafregner, velg TI-Nspire.tnc

2. Klikk på **Installer OS** for å laste ned operativsystemet og oppdatere grafregneren. Bekreftelsesmeldingen *"Du er i ferd med å oppgradere grafregnerens operativsystem. Alle data som ikke er lagret, vil gå tapt. Vil du fortsette?"* vises.

3. Klikk på **Ja** for å fortsette. Dialogboksen for OS-installering angir nedlastingens fremdrift. Du må ikke koble fra grafregneren.



4. Når nedlastningen er fullført, åpnes en dialogboks med informasjon om at OS-filen er overført til grafregneren. Nå kan du koble fra grafregneren.



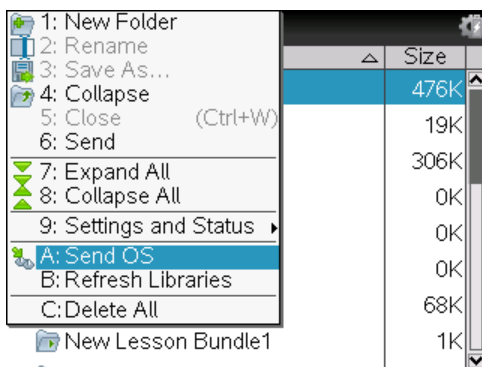
5. Klikk på **OK**. Det oppdaterte operativsystemet installeres på grafregneren. Når oppdateringen er fullført, gjenstartes grafregneren.
6. På grafregneren, følg instruksjonene for å:
- Velge et foretrukket språk
 - Velge en foretrukket skriftstørrelse
7. Når startskjermbildet åpnes, klikk på **OK**. Startskjermbildet vises.

Overføre operativsystemet fra en annen grafregner

Merk: Du kan ikke overføre operativsystemet fra en TI-Nspire™-grafregner til en TI-Nspire™ CX-grafregner, og du kan ikke overføre operativsystemet fra en CAS-grafregner til en grafregner som ikke er CAS-kompatibel. Operativsystemene er ikke like og kan ikke byttes om.

Slik overfører du operativsystemet fra en grafregner til en annen:

1. Kontroller at eventuelle åpne dokumenter på mottakerens grafregner er lukket.
2. Koble sammen de to grafregnerne med en mini-B til mini-B USB-kabel.
3. På avsenderens grafregner, velg Mine dokumenter på startskjermbildet.
4. Trykk på **[menu]**, og velg **Send OS**.
På en TI-Nspire™-grafregner, trykk på **(menu)**.



5. På mottakerenheten vises meldingen "*Du mottar en OS oppgradering. Endringer som ikke er lagret, vil gå tapt. Vil du fortsette?*" sammen med svarknappene Ja og Nei. Velg Ja for å motta OS-oppgraderingen.
 - Hvis du ikke velger **Ja** innen 30 sekunder, vil grafregneren automatisk velge Nei, og overføringen avbrytes.
 - Det er viktig at du lagrer og lukker alle åpne dokumenter før du utfører en OS-oppgradering. Hvis du fortsetter med en OS-oppgradering på en grafregner med et åpent dokument som ikke er lagret, vil du miste data.
6. Når oppgraderingen pågår, vises følgende meldinger på mottakerens og avsenderens grafregnere:
 - "*Mottar OS. Ikke koble fra kabelen.*"
 - "*Sender OS. Ikke koble fra kabelen.*"
7. Når overføringen er fullført, mottar avsenderens grafregner en melding om det, og du kan koble fra kabelen. Operativsystemet installeres automatisk på mottakerens grafregner. Under installasjonsprosessen vises meldingen "*Installerer OS <versjonsnummer>*" på mottakerens grafregner.
8. Når installasjonen er fullført, vises meldingen "*OS <versjonsnummer> er installert. Grafregneren starter på nytt.*". Omstarten utføres. Hvis avsenderens grafregner fremdeles er koblet til kabelen, blir meldingen om vellykket overføring stående på denne skjermen.

Viktig:

- På hver grafregner som mottar data, må du huske å sikkerhetskopiere informasjon etter behov og sette i nye batterier om nødvendig.
- Pass på at avsenderens grafregner viser skjermbildet **Send OS**.

Oppdatere operativsystemet på flere grafregnere

I klasserommet kan du bruke TI-Nspire™-dokkingstasjonen til å oppgradere operativsystemet på flere grafregnere samtidig.

I lærerversjonene av TI-Nspire™-programvaren kan du overføre filer fra datamaskinen til flere grafregnere fra arbeidsområdet for innhold. Se *Bruke arbeidsområdet for innhold* for mer informasjon om overføring av filer til tilkoblede grafregnere.

Meldinger ved OS-oppgradering

I dette avsnittet finner du en liste over informasjon og feilmeldinger som kan vises på grafregnere under en OS-oppgradering.

Vises på: Avsenderens grafregner	Melding og betydning
	«Mottakeren har ikke nok minne. Gjør <xxxK> tilgjengelig.» Denne meldingen indikerer at den mottakende kalkulatoren ikke har nok tilgjengelig minne for den nye OS-en. Meldingen viser hvor mye minne du må frigjøre for å få plass til det nye operativsystemet. Du kan flytte filer til en datamaskin og lagre dem der, slik at du får frigjort nødvendig plass i grafregneren.
Avsenderens grafregner	«Mottaker må bytte batterier før operativsystemet oppdateres.»
	Denne meldingen vises når batteriene på mottakerens grafregner må skiftes. Send OS-oppgaderingen når du har skiftet batteriene.
Avsenderens grafregner	«Mottaker har et nyere operativsystem og kan ikke laste dette operativsystemet.» OK
	Denne meldingen indikerer at mottakerens grafregner har en nyere OS-versjon enn den versjonen som overføres. Du kan ikke nedgradere et operativsystem.
Avsenderens grafregner	«Oppdateringen er ikke akseptert av mottakeren.» OK
	Denne meldingen indikerer at mottakerens grafregner avviser oppgraderingen.
Avsenderens grafregner	"OS er overført. Nå kan du trekke ut kabelen." OK
	Denne meldingen indikerer at overføringen er fullført og at det er trygt å koble kabelen fra avsenderens grafregner.
Avsenderens grafregner	"Sender OS. Ikke koble fra kabelen."
	Denne meldingen, sammen med en fremdriftsindikator, vises mens OS-oppgaderingen overføres.
Begge grafregnerne	"Overføringen mislyktes. Kontroller kabelen og prøv på nytt." OK
	Sender- og/eller mottaker-grafregner er ikke skikkelig tilkoblet. Sett kabelen inn i hver av kalkulatorene på nytt og prøv deretter overføringen en gang til.
Mottakerens grafregner	«Du mottar en OS-oppgadering. Endringer som ikke er lagret, vil gå tapt. Ønsker du å fortsette?» Ja Nei
	Denne meldingen vises når en OS-oppgadering er i ferd med å begynne. Hvis du ikke velger Ja innen 30 sekunder, vil systemet automatisk svare med Nei.

Vises på: Mottakerens grafregner	Melding og betydning "Mottar OS. Ikke koble fra kabelen."
	Denne meldingen, sammen med en fremdriftsindikator, vises mens OS-oppgaderingen overføres.
Mottakerens grafregner	"Installerer OS."
	Denne meldingen vises når overføringen er fullført. Den vises for å holde brukeren informert om grafregnerens status.
Mottakerens grafregner	"OS er ferdig installert. Grafregneren starter på nytt." OK
	Denne informasjonsmeldingen vises en kort stund før grafregneren automatisk starter på nytt.
Mottakerens grafregner	"Installasjonen slo feil. Grafregneren starter på nytt. Du må prøve OS-oppdateringen på nytt." OK
	Det oppstod en feil under overføringen og installasjonen var korrumpert. Grafregneren starter på nytt. Installer OS-oppgaderingen igjen når grafregneren har startet på nytt.

Kundestøtte og service fra Texas Instruments

Hjemmeside:	education.ti.com
E-postforespørslser:	ti-cares@ti.com
Kunnskapsbase og spørsmål via e-post	education.ti.com/support
Internasjonal informasjon	education.ti.com/international

Service og garantiinformasjoner

Du finner opplysninger om varighet og betingelser for garanti eller produktservice i garantibeviset som er vedlagt dette produktet, eller ved å kontakt din lokale Texas Instruments forhandler eller distributør.

Forholdsregler for oppladbare batterier

- Ikke utsett batteriet for temperaturer over 60 °C (140 °F).
- Ikke ta batteriet fra hverandre eller behandle det dårlig.
- Bruk kun laderen som anbefales for cellen eller batteriet, eller en som fulgte med det opprinnelige utstyret.

Ta disse forholdsreglene når du skifter oppladbare batterier:

- Erstatt kun med et TI-godkjent batteri.
- Fjern cellen eller batteriet fra laderen eller vekselstrømadapteren når den/det ikke er i bruk eller ikke opplades.
- Hvis batteriene brukes i andre apparater, kan dette føre til personskade eller skade på utstyr eller eiendom.
- Ikke bland batterier av ulike merker (eller ulike typer av samme merke). Det kan medføre eksplosjonsfare å skifte et batteri med feil batteritype.

Kassere batterier

Ikke ødelegg eller punkter batteriene. Ikke brenn batterier. Batteriene kan sprekke eller eksplodere og frigjøre farlige kjemiske stoffer. Kast batteriene i samsvar med lokale bestemmelser.

Stikkordregister

A	
alternativer, startskjermbilde	7
applikasjoner	
bilder	56
flere på sider	34
legge til dokumenter	32
skifte	37
arbeidsområder	29, 34
auto-demp	
endrer	69
Automatic Power Down™ (APD™) ..	3
avbryte, filoverførsel	80
B	
bakgrunnsbelysning	
justere lysstyrke	5
batterier	
bytte ut	76
kaste	67
lade opp	66
behandle	
matematiske uttrykk	15, 17
bilder	56
data og statistikk	56
endre størrelsen	57
grafer og geometri, grafer og geometri	
bilder	56
hurtig svarinnhenting, hurtig svarinnhenting	56
kopierer	56
notater	56
reposisjonering	57
sletter	58
spørsmål	56
TI-Nspire™-applikasjoner	56
bla gjennom filer	48
bruke om igjen	
elementer fra Kalkulator-loggen	21
bytte ut, batterier	76

C	
caps lock	9
CAS (Computer Algebra System) ...	1

D	
data og statistikk	
bilder	56
dokumenter	
administrere	48
gi nytt navn	49
kopiere	51
kopiere sider til	44
lagre	30
lukke	51
mottar	80
navigere	47
opprette	29
overføres	79
sender til kalkulatorer	79
slette	50
sletting	86
struktur	29
drivere, USB	67
dvalealternativer	69

E	
endre	
grafregnerens innstillinger	67
Innstillinger for grafer og geometri	73
språk	68
endre størrelsen på bilder	57
endrer	68
auto-demp	69
dvalealternativer	69
pekerhastighet	69
skriftstørrelse	68
strømreserve	69
enheter	61

F		Innstillinger-meny	68
feilmeldinger	95	Innstillinger & Status	
overføre filer	82	Generelle Innstillinger	70
sende mapper	82	Innstillinger for grafer og geometri	
felt	9	endre	73
filer		tilpasse	73
avbryte overførsel	80	vise	73
navneregler	50	innstillinger for oppsett	69
overfører til en annen kalkulator	79	Innstillinger og status	
overføres	79	Grafer og geometri	73
overføring	86	internasjonale språktegn	54
sikkerhetskopierer	86	J	
finne oppgraderinger	91	justere bakgrunnsbelysning	5
fjerner bilder	58	K	
flytter, bilder	57	Kalkulator-logg	
frigjøre minne	85	kopiere elementer fra	20
G		resultater	21
Generelle Innstillinger		slette	20
gjenopprette	72	viser	20
tilpassing	70	Katalog	
gi navn til filer og mapper	50	legge inn elementer fra	18
gi nytt navn		setter inn kommando	52
dokumenter	49	vevisere	53
mapper	49	åpner	52
oppgaver	46	koble sammen	
gjenopprette		to grafregnere	78
Generelle Innstillinger	72	koble til	
gjenopprette slettede dokumenter ..	51	trådløse enheter	61
grafregner		kommunikasjon, trådløs	59
alternativer	67	kopiere	
detaljer	76	dokumenter	51
oppdatere operativsystemet ..	90	mapper	51
skjerm	8	kopierer bilder	56
status	75	kople	
taster	2	grafregnere til enheter	79
I		L	
innstilling		lade batterier	3
dvalealternativer	69	lade opp	
grafregnerens alternativer	67	batterier	66
strømreserve	69	batterier fra en datamaskin	67
innstilling for strømreserve	69	grafregnere	66

P		standardinnstillinger	
Pekeplate	2, 6	endre Generelle Innstillinger ...	71
pekerhastighet, endrer	69	gjenopprette Generelle	
påloggingsstatus	64	Innstillinger	72
		Start-skjermbilde	6-7
		status	
		logg på	64
		strømkilder	
redigere		batterier	67
matematiske uttrykk	21	prioritet	67
reposisjonere bilder	57	tilkoblet datamaskin	67
rullepiler	8	USB-kabel	67
		veggplader	67
S		T	
sideoppsett		Tastatur	
egendefinert	36	hurtigtaster	10
velge	34	taster	2
sider	29	tegn	
flytte i oppgaver	43-44	internasjonalt språk	54
kopiere til en annen oppgave ..	44	spesielle	53
kopiere til et annet dokument ..	44	Ti-Nspire™-applikasjoner	
legge til i en oppgave	47	bilder	56
omplassere	42, 48	tilbakestille minne	88
Sidesortering	42, 48	tilpasse	
sikkerhetskopier		Innstillinger for grafer og	
filer til en annen håndholdt	86	geometri	73
sjabloner	17, 53	tilpassing	
matematiske uttrykk	54	Generelle Innstillinger	70
skriftstørrelse	68	kalkulatoroppsett	69
velge	4	tips	9
slette		Trykk for å teste	9
dokumenter	50	trådløs	
mapper	50	enheter	61
sletter		koble til enheter	61
bilder	58	kommunikasjon	59
filer	86	nettverksadaptere	59
sletting			
dokumenter	86		
minne	88		
språk			
endre	68	USB	
internasjonale tegn	54	drivere	67
velge	4	uttrykk	
spørsmål		kopiere fra Kalkulator-loggen ..	21
bilder	56	legge inn fra en sjablon	17
		legge inn med veiviser	18

legge inn og behandle	15
redigere	21
velge i Kalkulator	21

V

variabler	52
vevisere	18, 53
velge	
skriftstørrelse	4
språk	4
uttrykk i Kalkulator	21
velge bilder	56
vise	
grafregnerdetaljer	76
grafregnerstatus	75
Innstillinger for grafer og geometri	73
viser	
Kalkulator-logg	20

Å

åpne	
grafregnerens statusskjerm bilde	75
Innstillinger-meny	68
Katalog	16
Kladdemark	14
kontekstmenyer	40
Mine dokumenter	48
tips	9
åpner	
Katalog	52